

Helsingin kaupunki
Kiinteistövirasto

Jakomäen keskiosan kehittäminen

KEHITYSVAIHEEN ALLIANSSISOPIMUS

23.2.2016

Päivitetty 10.10.2016

Sisällysluettelo

SOPIMUSOSAPUOLET	8
SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS.....	9
1 TAVOITTEET, PERIAATTEET JA SITOUTUMINEN.....	10
1.1 Tehtävämme.....	10
1.2 Allianssin peruskirja.....	10
1.3 Toimintaa koskevat sitoumukset	10
2 TOTEUTUSVAIHEEN PROJEKTISUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN JA SIIRTYMINEN HANKKEEN TOTEUTUSVAIHEESEEN	11
3 HALLINTO JA JOHTO	11
3.1 Allianssin johtoryhmä, Allianssin projektiryhmä ja Allianssin projektipäällikkö.....	11
3.2 Allianssin johtamisjärjestelmä	11
3.3 Tilaajan kaksi roolia	11
3.4 palveluntuottajayritysten ryhmittymä.....	12
4 ALLIANSSIN JOHTORYHMÄ	12
4.1 Perustaminen, vastualueet ja päätäntävalta	12
4.2 Osapuolten edustus	13
4.3 AJR:n kokoukset ja päätöksenteko	13
4.4 Tilaajan oikeudet ja velvollisuudet	13
4.5 palveluntuottajan jäsenyrityksen oikeudet ja velvollisuudet	14
5 HANKKEEN RESURSSIT	14
5.1 Hankkeen resurssien hankinta	14
5.2 Allianssin projektiryhmä, Seurantaryhmä ja Allianssin projektipäällikkö	14
5.3 Allianssin projektipäällikön nimittäminen	15
5.4 APR:n kokoukset ja päätöksenteko	15
5.5 Päätoteuttaja.....	16
5.6 Alihankinta	16
6 KAS-TEHTÄVIEN SUORITTAMINEN	16
6.1 Yleisesti suorituksesta	16
6.2 Velvollisuudet lainsäädännön ja lupaehtojen noudattamisessa	16
6.3 Turvallisuus	17
6.4 Suunnittelun laatu	17
6.5 Aikataulu.....	17
6.6 Kustannustehokkuus	17
7 KUSTANNUKSET JA MAKSUT PALVELUNTUOTTAJALLE JA ALIAIANSSIKUMPPANILLE	17
7.1 Hankkeen kehitysvaiheen kustannukset	17
7.2 palveluntuottajalle ja Aliaianssikumppanille suoritettavat maksut	17
7.3 Arvonlisävero	18
7.4 Laskut ja maksut	18
7.5 Ennakkomaksu	18

7.6	Läpinäkyvyys, asiakirjojen säilyttäminen ja auditoinnit	18
8	VAKUUDET	19
9	VAKUUTUKSET	19
9.1	Allianssin edellyttämät vakuutukset	19
9.2	Allianssin lukuun otetut vakuutukset	19
9.3	Palveluntuottajan jäsenyrityksen ottamat muut vakuutukset	20
9.4	Vakuuttamiskustannukset	20
9.5	Korvausvaatimusten esittäminen	21
9.6	Kielto antaa vakuudeksi vakuutuskorvauksia	21
9.7	Kohdan 9.2 vakuutusten yleiset vaatimukset	21
10	IMMATERIAALIOIKEUDET	22
10.1	Yleiset Aineistoa ja Immateriaalioikeuksia koskevat ehdot	22
10.2	Osapuolten olemassa oleva Aineisto ja Immateriaalioikeudet	22
10.3	Osapuolten olemassa oleva hankkeen aikana tai sen jälkeen kehitetty Aineisto ja Immateriaalioikeudet	22
10.4	Hankkeen aikana yhden Osapuolen toimesta kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet	22
10.5	Hankkeen aikana yhdessä kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet	23
10.6	Tilaaajalle myönnettävä käyttöoikeus	23
10.7	Kolmansien osapuolten Aineisto ja Immateriaalioikeudet	23
10.8	Korvausvastuu	24
11	SOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN	24
11.1	Keskeytys	24
11.2	Vetäytyminen tai Palveluntuottajan jäsenyrityksen pois sulkeminen	24
11.3	Tilaaajan suorittama irtisanominen	25
11.4	Osapuolten velvollisuudet irtisanomisen jälkeen	25
11.5	Sopimuksen päättämiseen liittyvät maksut	26
11.6	Tilaaajan oikeus jatkaa/saattaa valmiiksi hanke	26
12	PALVELUNTUOTTAJAN TAHALLINEN TAI TÖRKEÄN HUOLIMATON TEKO TAI LAIMINLYÖNTI TAI KKA KONKURSSI	26
12.1	Tahallinen laiminlyönti ja KKA:n toiminta	26
12.2	Tilaaajan oikeudet	27
12.3	Palveluntuottajan tahallista tai törkeää huolimattomasta teosta tai laiminlyönnistä seuranneen irtisanomisen aiheuttamat toimenpiteet	27
12.4	Irtisanomiseen liittyvät oikeudet, maksut ja vastuut	28
12.5	Palveluntuottajan jäsenyrityksen poissulkemisen seuraukset	28
12.6	Oikeudet, maksut ja vastuut palveluntuottajan poissulkemisen jälkeen	28
13	TILAAJAN TAHALLINEN TAI TÖRKEÄN HUOLIMATON TEKO TAI LAIMINLYÖNTI	29
13.1	Ilmoitus Tilaaajan laiminlyönnistä	29
13.2	Vetäytyminen ja vapautuminen sopimuksesta	29
13.3	Vetäytymisen seuraamukset	29
13.4	Oikeudet, maksut ja vastuut Palveluntuottajan vetäytymisen jälkeen	30
14	TILAAJAVASTUULAIN VELVOITTEET JA RAKENTAMISEEN LIITTYVÄ TIEDONANTOVELVOLLISUUS	30

15 LUOTTAMUKSELLISUUS	30
16 ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN.....	31
16.1 Erimielisyyksien ratkaisemisen menettelytapa.....	31
16.2 Oikeuskeinojen käyttö	31
17 VAHINGONKORVAUS	32
18 YLIVOIMAINEN ESTE.....	32
18.1 Ylivoimaista estettä tarkoittavat tapahtumat.....	32
18.2 Ylivoimaisten esteiden vaikutukset.....	32
19 SOPIMUKSEN PÄÄTTÄMISTÄ, POISSULKEMISTA JA VETÄYTYMISTÄ KOSKEVAT ILMOITUKSET	32
20 MUUT EHDOT.....	33
20.1 Oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen.....	33
20.2 Sopimuksen määräävyys ja asiakirjojen pätevyysjärjestys.....	33
20.3 Viittaukset lainsäädäntöön	33
20.4 Allianssin asema	33
20.5 Sopimuksen kesto ja voimaantulo	34
20.6 Sovellettava laki	34
21 SOPIMUKSEN JA SEN LIITTEIDEN JULKISUUS	34
22 MUUN LAINSÄÄDÄNNÖN, PÄÄTÖSTEN JA MÄÄRÄYSTEN HUOMIOIMINEN	34
23 SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN.....	35

Termit

Termi	Merkitys tässä sopimuksessa
Aineisto	Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisessa käytetty tai niiden yhteydessä luotu taikka valmistettu Palveluntuottajan jäsenyrityksen, Tilaaajan, Aliallianssikumppanin ja/tai Alihankkijan materiaali, kuten suunnitelmat, piirustukset, työtapaselostukset, laskelmat, pöytäkirjat, raportit, liikenne-, sää- ja muut tiedot, tietokoneohjelmat, tietokoneohjelmien lähdekoodit, muut keksinnöt, ratkaisut, laitteistot ja vastaavat aineistot sekä niiden osat. Aineiston Immateriaalioikeuksista on sovittu tämän sopimuksen kohdassa 10. Selvyyden vuoksi todetaan, että Aineistoon eivät kuulu lopputuotteeseen kuulumattomat Palveluntuottajan tausta-aineistot ja niihin liittyvät immateriaalioikeudet mukaan lukien Palveluntuottajan (ja/tai tämän alihankkijan/alkuperäisen valmistajan) materiaalit, aineistot, tiedot, ohjelmistot, lähdekoodit, laitteen, koneen tai järjestelmän valmistus- tai toteutussuunnitelmat, ohjelmistojen lähdekoodit, mallit tai vastaavat. Selvyyden vuoksi todetaan, että muiden kuin Alihankkijoina toimivien kolmansien osapuolten aineiston ja Immateriaalioikeuksien osalta toimitaan kohdassa 10.7 todetulla tavalla.
Aineiston käyttötarkoitus	Jakomäen keskiosan kehittämistä varten toteutettavat työt.
Aliallianssikumppani	Palveluntuottajan jäsenyritykseen sopimussuhteessa oleva alihankkija, jonka AJR hyväksyy allianssiperiaatteiden mukaisesti toimivaksi alihankkijaksi.
Allianssi	Allianssi on Jakomäen keskiosan kehittämisestä vastaava hankkeen osapuolten muodostama allianssiorganisaatio, joka yhteisillä Kehitys- ja Toteutusvaiheen allianssisopimuksilla vastaa hankkeen toteutuksesta.
Allianssimalli	Allianssimalli on hankkeen keskeisten toimijoiden välinen, kaikille osapuolille yhteiseen sopimukseen perustuva toteutusmuoto, jossa osapuolet vastaavat hankkeen suunnittelusta ja rakentamisesta yhdessä yhteisellä allianssiorganisaatiolla, ja jossa toimijat jakavat hankkeeseen liittyvät riskit ja hyödyt sekä noudattavat tiedon avoimuuden periaatteita kiinteää yhteistyötä toteuttaen.
Allianssin johtamisjärjestelmä	Järjestelmä, jossa määritellään Allianssin johtaminen. Johtamisjärjestelmä kehitetään osana KAS-tehtäviä ja se sisältää useita asiakirjoja, joissa kuvataan Allianssin toimintakulttuuri, toimintatavat ja – menetelmät Hankkeen kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen toteuttamiseksi. Tarkempi sisältökuvaus on esitetty KAS:n liitteessä 4.
Allianssin johtoryhmä (AJR)	Allianssin ylin päättävä elin, joka vastaa Allianssin johtamisesta. Johtoryhmässä on jokaisella osapuolella edustus kohdan 4.2 mukaisesti.
Allianssin peruskirja	Allianssin peruskirja sisältää Allianssimme perusperiaatteet, jotka on esitetty sopimuksen kohdassa 1.2.
Allianssin projektipäällikkö	Allianssin projektiryhmää ja Allianssin päivittäistä toimintaa johtava Allianssin projektiryhmän jäsen
Allianssin projektiryhmä (APR)	Allianssin projektiryhmän tehtävänä on johtaa ja koordinoita Allianssin päivittäistä toimintaa sekä johtaa hanketta.
Allianssin talousasiantuntija	Allianssin ulkopuolinen ja riippumaton Tilaaajan asiantuntija, joka vastaa tarjoajien kirjapitojärjestelmien tarkistuksista ja valvoo hankkeen kehitys- ja toteutusvaiheessa, että Osapuolten laskutus ja maksut ovat Kehitysvaiheen allianssisopimuksen mukaisia ja että niissä noudatetaan ”avoimet kirjat” – periaatetta.
Avaintulosalue	Allianssin osapuolten sopimat avaintulostavoitteet, jotka ovat osa Allianssin Kannustinjärjestelmää.

Termi	Merkitys tässä sopimuksessa
Hankkeen kehitysvaihe	Hankkeen kehitysvaiheessa määritetään Hankkeen toteutusvaiheen tekniset ja taloudelliset tavoitteet sekä suunnitelma hankkeen toteuttamisesta. Kehitysvaiheen tuloksena syntyy Toteutusvaiheen projektisuunnitelma. Hankkeen kehitysvaihe koostuu kahdesta kehitysjaksosta (1 ja 2), joista ensimmäinen sisältää ideakilpailun järjestämisen.
"Hankkeen parhaaksi" – periaate	Periaate tarkoittaa toimintatapaa, päätöksiä ja ratkaisuja, jotka ovat yhdenmukaisia Allianssin peruskirjan periaatteiden kanssa ja joilla varmistetaan Osapuolten kannalta paras hankkeen lopputulos.
Hankkeen toteutusvaihe	Hankkeen toteutusvaihe sisältää rakentamisvaiheen ja takuuajan.
Immateriaalioikeudet	Edellä määriteltyn Aineistoon liittyvät tekijänoikeudet (mukaan lukien oikeus tekijänoikeuksien edelleen luovuttamiseen ja oikeus tekijänoikeuden alaisten teosten muuttamiseen), patentit, tavaramerkit, verkkotunnukset, mallioikeudet, hyödyllisyysmallioikeudet, yrityssalaisuudet, tekniset esikuvat, taitotieto ja muut immateriaalioikeudet sekä muu edellä mainittuihin oikeuksiin rinnastettava taloudellista arvoa omaava rekisteröity tai rekisteröimätön omaisuus sekä edellä mainittujen oikeuksien suojaamiseksi jätetyt hakemukset.
Järkyttävä tapahtuma	Tapahtuma, jonka toteutumista Tilaaajan ja Palveluntuottajien on mahdollon hyväksyä. Järkyttävä tapahtuma on kuvattu tarkemmin kaupallisen mallin kohdassa 4.10.
Kannustinjärjestelmä	Allianssin kannustinjärjestelmä, jonka pohjalta osapuolet saavat bonuksia tai sanktioita. Kannustinjärjestelmä tullaan määrittelemään tarjousvaiheessa sovitulla tavalla Toteutusvaiheen kaupallinen malli –asiakirjassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.
KAS-tehtävät	Hankkeen kehitysvaiheen tehtävät, joiden tuloksena syntyy hankkeen Toteutusvaiheen hankesuunnitelma.
Kehitysvaiheen allianssisopimus (KAS)	Tämä sopimus, jossa on sovittu Hankkeen kehitysvaihetta koskevat yleiset asiat
Kehitysvaiheen kaupallinen malli	Asiakirjassa on kuvattu Allianssin kaupalliset perusteet Hankkeen kehitysvaiheessa. Liitetään Kehitysvaiheen allianssisopimuksen (KAS) liitteeksi.
Korvattavat kustannukset	Allianssin töiden suorat kustannukset (mukaan lukien virheet, korjaukset ja turhat yritykset) ja hankekohtaiset yleiskustannukset, jotka korvataan todellisten tarkastettujen kustannusten mukaisesti.
Käyttäjät	Virastot, jotka tulevat toimimaan hankkeen lopputuloksena rakennettavan kohteen käyttäjinä.
Omistaja	Allianssin asiakas on Helsingin kaupunki, jolle valmis hanke luovutetaan.
Osapuoli/osallistuja	Allianssin osapuolet (Tilaaaja ja kukin Palveluntuottajan jäsenyritys), jotka ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.
Palkkio	Palveluntuottajalle Korvattavien kustannusten lisäksi maksettava korvaus, jonka Palveluntuottaja on tarjonnut kattamaan hankkeen toteuttamista vastaavan osuuden Palveluntuottajan yleiskustannuksista, jotka eivät kohdistu suoraan hankkeeseen (ns. pääkonttorikulut), sekä liiketoiminnan katteen.
Palveluntuottaja	Allianssin palveluja ja urakoita toteuttavat sopimusosapuolet yhdessä.
Palveluntuottajan jäsenyritys	Palveluntuottajien ryhmittymään kuuluva yksittäinen yritys
Päätoteuttaja	Allianssin Osapuoli, joka on nimetty Toteutusvaiheen allianssisopimuksessa Hankkeen toteutusvaiheen päätoteuttajaksi ja joka vastaa työmaan johtovelvollisuuksista sekä lainsäädännön mukaisista päätoteuttajan velvollisuuksista.
Seurantaryhmä	Sidosryhmäyhteistyötä hoitava ryhmä, johon kutsutaan asiaankuuluvat yhteistyötahot.

Termi	Merkitys tässä sopimuksessa
Tavoitekustannus (TAK)	Hankkeen kehitysvaiheessa Allianssin asettama hankkeen toteutuksen tavoitekustannus.
Tavoitteiden suuntaviivojen asettaminen	Allianssin kustannus- ja avaintulostavoitteiden yhteisesti sovitut perusteet.
Tilaaaja	Helsingin kaupunki. Termiä käytetään tässä sopimuksessa silloin, kun ei ole merkitystä toimiiko tilaaja Omistajana vai Allianssin osapuolena.
Tilaaajaosapuoli	Allianssin Osapuolena päivittäiseen työhön osallistuva Helsingin kaupunki.
Toteutusvaiheen allianssisopimus (TAS)	Sopimus, jossa sovittu hankkeen toteuttamisesta sisältäen hankkeen takuuajan.
Toteutusvaiheen projektisuunnitelma	Toteutusvaiheen projektisuunnitelma syntyy KAS-tehtävien lopputuloksena ja se sisältää kaiken Hankkeen kehitysvaiheessa hankkeen toteuttamiseksi laaditun materiaalin.
Toteutusvaiheen kaupallinen malli	Asiakirjassa on kuvattu Allianssin kaupalliset perusteet Hankkeen toteutusvaiheessa. Liitetään toteutusvaiheen allianssisopimuksen (TAS) liitteeksi.
Toteutusvaiheen sisältö	Hankkeen toteutusvaihe sisältää rakentamisvaiheen ja takuuajan. Toteutusvaiheen tehtävät kuvataan toteutusvaiheen projektisuunnitelmassa.
Ulkopuolinen toimittaja	Allianssiosapuolten ulkopuolelta tuleva urakoitsija/tavarantoimittaja/konsultti.

Sopimusosapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet on esitetty taulukossa 1. Jokaiseen sopimuksen Osapuoleen viitataan Osallistujana ja Osapuoliin viitataan myös yhdessä Osallistujina.

Tilaaaja,
johon viitataan myös
Omistajana sekä Tilaa-
jaosapuolena

Nimi	Helsingin kaupunki, kiinteistöviraston tilakeskus
Y-tunnus	0201256-6
Osoite	Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki, 00099 Helsinki

Palveluntuottaja

Nimi	NCC Suomi Oy
Y-tunnus	1765514-2
Osoite	Nauvontie 2-6, 00281 Helsinki
Nimi	Optiplan Oy
Y-tunnus	0775337-1
Osoite	Mannerheimintie 105

Taulukko 1 – Allianssin osapuolet

Vaikka taulukossa 1 on todettu Tilaaajan, Omistajan ja Tilaaajaosapuolen olevan sama asia, tullaan tässä sopimuksessa käyttämään “Omistajaa” ja “Tilaaajaosapuolta” erottelemaan Tilaaajan toimimista Allianssin asiakkaana tai Allianssin Osapuolena. Termiä “Tilaaaja” käytetään, kun ei ole merkitystä, missä roolissa Tilaaaja on.

Sopimuksen tausta ja tarkoitus

- A. Tilaajana on Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tilakeskus.
- B. Me osapuolet olemme tällä Kehitysvaiheen allianssisopimuksella sopineet Jakomäen keskiosan kehittämisen suunnittelusta ja kehittämisestä tämän sopimuksen mukaisesti.
- C. Me osapuolet toteutamme hankkeen tässä sopimuksessa määritellyllä Allianssimallilla.
- D. Tilaaja haluaa sitouttaa Palveluntuottajan toimimaan kanssaan yhtenäisenä ryhmänä kehitettäessä hankkeen sisältöä, laajuutta ja suunnitelmia sekä valmistelemaan ja toimittamaan kanssaan ehdotuksen hankkeen suunnittelusta, rakentamisesta ja käyttöön ottamisesta.
- E. Me osapuolet olemme sopineet toteutusvaiheen projektisuunnitelman, luonnossuunnitelmien ja rakennuslupien valmistelusta ja toimittamisesta tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti.
- F. Jos Tilaaja hyväksyy Toteutusvaiheen hankesuunnitelman ja päättää aloittaa Hankkeen toteutusvaiheen, Tilaaja ja Palveluntuottaja voivat edetä hankkeen Toteutusvaiheen allianssisopimukseen (TAS), jonka mukaisesti tehdään suunnitelmat valmiiksi sekä rakennetaan ja toteutetaan hanke Toteutusvaiheen projektisuunnitelman mukaisesti.
- G. Tässä sopimuksessa sovitaan ehdoista ja periaatteista, joiden mukaan osapuolet toimivat ja jonka mukaan heille korvataan kustannukset suunnittelusta ja kustannusarvioiden laadinnasta sekä muista rakentamista edeltävistä palveluista, joita tarvitaan toteutusvaiheen projektisuunnitelman laatimiseen.
- H. Osapuolet sitoutuvat luovuttamaan toisilleen kaiken hallussaan olevan tiedon, joka koskee KAS-tehtävien suorittamista.
- I. Osapuolet ovat tutustuneet sopimusasiakirjoihin, lähtöaineistoon ja muuhun KAS-tehtävään mahdollisesti liittyvään aineistoon sekä itsenäisesti arvioineet sopimusasiakirjojen, lähtöaineiston ja mainitun muun aineiston oikeellisuuden sekä niiden sisällön soveltuvuuden kokonaispalvelun tuottamista varten.

1 Tavoitteet, periaatteet ja sitoutuminen

1.1 Tehtävämme

1.1.1 Me suoritamme KAS-tehtävät sellaisella innovatiivisella, yhteistoiminnallisella ja tehokkaalla tavalla, joka parhaiten tukee kaikkia osapuolia saavuttamaan hankkeelle parhaan lopputuloksen. KAS-tehtävät kuvataan liitteessä 6.

1.1.2 Tässä sopimuksessa viittaus "me" tai "meidän" viittaa kaikkiin Osapuoliin.

1.2 Allianssin peruskirja

1.2.1 Me sitoudumme seuraaviin Allianssimme perusperiaatteisiin:

- a) Me kaikki voitamme tai me kaikki häviämme yhdessä
- b) Meillä on yhteinen vastuu tuloksesta
- c) Kaikilla Osapuolilla on yhtäläiset oikeudet lukuun ottamatta niitä yksipuolisia oikeuksia, jotka tässä sopimuksessa määrätään
- d) Me teemme kaikki päätökset "Hankkeen parhaaksi" -periaatteella, emmekä tee päätöksiä tai pyri myötävaikuttamaan sellaiseen päätöksentekoon, joilla tietoisesti loukkaamme tiedossamme olevia toisten osapuolten oikeutettuja etuja ja odotuksia
- e) Jokaisella on roolinsa mukaiset oikeudet ja vastuut
- f) Me emme syyttele toisiamme
- g) Mahdollisissa erimielisyyttä aiheuttavissa tilanteissa teemme päätökset ilman viivytyksiä, emmekä painosta toisia Osapuolia esimerkiksi uhkaamalla sopimuksen päättämisellä
- h) Kaikki maksuliikenne tapahtuu avoimin kirjoin
- i) Me rohkaistamme innovatiiviseen ajatteluun tavoitteena saavuttaa erinomaisia tuloksia
- j) Kaikkien osapuolten johto antaa rajoituksettoman tuen
- k) Kukaan meistä ei tavoittele etua toisen kustannuksella

1.2.2 Saavuttaaksemme tavoitteemme tulemme päivittäisessä toiminnassa toimimaan seuraavasti:

- a) Keskustelemme avoimesti ja rehellisesti
- b) Kuuntelemme toisiamme tarkkaan ja kunnioitamme toistemme mielipiteitä
- c) Kannustamme kaikkia ajattelemaan vapaasti ja innovatiivisesti ilman pelkoa epäonnistumisesta/moitteista
- d) Sanomme mitä tarkoitamme ja tarkoitamme mitä sanomme
- e) Annamme tunnustusta onnistumisistamme
- f) Haastamme itsemme enemmän kuin syyttelemme toisiamme
- g) Otamme vastuun teoistamme ja niiden vaikutuksista
- h) Sitoudumme haastaviin tavoitteisiin tietämättä välttämättä, kuinka niihin päästään.
- i) Toteutamme kaikki Allianssin johtoryhmän päätökset

1.3 Toimintaa koskevat sitoumukset

1.3.1 Suorittaessamme tämän sopimuksen mukaisia velvoitteita meidän täytyy koko ajan:

- a) suorittaa kaikki vaikutusmahdollisuuksiemme piirissä olevat tehtävät oikein ja tarkoituksenmukaisesti, jotta kaikki osapuolet voivat suorittaa velvollisuutensa tämän sopimuksen mukaisesti, ja jotta voimme saavuttaa tämän sopimuksen mukaiset tavoitteet.
- b) tuoda esille kaikki mahdolliset eturistiriidat, jotka ovat olemassa tai saattavat tulla esille KAS-tehtävien toteuttamisessa ennen kuin osallistumme mihinkään päätökseen, johon ristiriita liittyy.
- c) toimia tavalla, joka johtaa hankkeen parhaaseen lopputulokseen.
- d) toimia järkevästi, oikeudenmukaisesti ja rehellisesti ottaen huomioon tämän sopimuksen ehdot, taustat ja tavoitteet.

2 Toteutusvaiheen projektisuunnitelman hyväksyminen ja siirtyminen Hankkeen toteutusvaiheeseen

- 2.1.1 Jos Tilaaja hyväksyy KAS-vaiheen lopputuloksena syntyvän toteutusvaiheen projektisuunnitelman ja päättää toteuttaa kokonaisuudessaan hankkeen, siirrymme erillisellä toteutusvaiheen Allianssisopimuksella (TAS) Hankkeen toteutusvaiheeseen.

3 Hallinto ja johto

3.1 Allianssin johtoryhmä, Allianssin projektiryhmä ja Allianssin projektipäällikkö

- 3.1.1 Allianssia johtaa Allianssin johtoryhmä (AJR), joka perustetaan ja joka toimii tämän sopimuksen kohdan 4.1 mukaisesti.
- 3.1.2 Allianssin päivittäisiä asioita hoitaa ja johtaa Allianssin projektiryhmä (APR), joka perustetaan ja joka toimii kohdan 5.2 mukaisesti. Projektiryhmää johtaa Allianssin projektipäällikkö, joka nimetään kohdan 5.3 mukaisesti.

3.2 Allianssin johtamisjärjestelmä

- 3.2.1 Sen lisäksi, mitä olemme tässä sopimuksessa sopineet, me kehitämme Allianssin johtamisjärjestelmän osana KAS-tehtäviä.
- 3.2.2 Allianssin johtamisjärjestelmä kehitetään asteittain. Allianssin johtamisjärjestelmän jokaisessa erillisessä asiakirjassa pitää todeta, mitä kohtia asiakirjasta voidaan muuttaa Allianssin projektipäällikön hyväksynnällä ja mitä kohtia voidaan muuttaa vain AJR:n hyväksynnällä.
- 3.2.3 Me suoritamme KAS-tehtävät AJR:n hyväksymän Allianssin johtamisjärjestelmän mukaisesti. Tilaaja ja AJR voivat määrätä tarkastuksen, jotta varmistetaan Allianssin johtamisjärjestelmän noudattaminen. Tarkastuksen suorittaa Allianssin talousasiantuntija tai muu ulkopuolinen ja riippumaton tarkastaja, joka toteaa tarkastusraportissaan, onko Allianssin johtamisjärjestelmää noudatettu ja miltä osin mahdollisia korjauksia edellytetään tehtäväksi. Tarkastaja on salassapitovelvollinen myös suhteessa muihin tämän sopimuksen Osapuoliin tarkastuksen yhteydessä saamiin liike- ja ammattisalaisuuksista kohdassa 15.1.2 tarkoitetulla tavalla. Tarkastaja saa luovuttaa ja ilmaista tarkastuksen yhteydessä saamiaan tietoja muille Osapuolille vain siinä määrin kuin se on tarpeen tätä hanketta koskevan tarkastusraportin antamiseksi. Tällaiseen tarkastukseen liittyen toimimme seuraavasti:
- a) me järjestämme pääsyn niihin tämän hankkeen suorittamista koskeviin asiakirjoihin ja tiloihin, joita tarvitaan tarkastuksen suorittamiseen.
 - b) tulemme välittömästi korjaamaan puutteet tai kohdan 3.2.2. mukaisesti muuttamaan Allianssin johtamisjärjestelmää.
 - c) tarkastuksen Palveluntuottajalle aiheuttamat kustannukset ovat korvattavia kustannuksia siten kuin ne on määritelty kaupallisen mallin Korvattavien kustannusten taulukossa.

3.3 Tilaajan kaksi roolia

- 3.3.1 Tilaajalla on kaksi erillistä roolia tässä sopimuksessa:
- a) Allianssin asiakas, johon viitataan tässä "Omistajana", ja
 - b) Allianssin Osapuoli, johon viitataan "Tilaajaosapuolella"
- 3.3.2 Omistajan edustaja on nimetty liitteessä 4. Omistaja voi ilmoittaa myös muita edustajia Allianssin johtoryhmälle kirjallisesti.

3.3.3 Tilaajaosapuoli edustaa Tilaajaa AJR:ssä.

3.4 Palveluntuottajayritysten ryhmittymä

3.4.1 Jos kaksi tai useampi yritys on muodostanut ryhmittymän osallistuessaan tähän sopimukseen:

- a) ryhmittymän pitää toimittaa Tilaajalle kopio lopullisesta yhteistyösopimuksestaan;
- b) ryhmittymän osapuolet eivät saa muuttaa yhteistyösopimustaan tai mitään ryhmittymän osaa ilman Tilaajan suostumusta;
- c) ryhmittymän osapuolten tulee hyväksyä ja sopia, että kaikki yhteistyösopimukseen tai ryhmittymän osapuolten suhteisiin liittyvät velvollisuudet tai sitoumukset ovat toissijaisia tässä sopimuksessa esitettyihin sitoumuksiin nähden ristiriitatilanteissa;
- d) ryhmittymän sisäisestä hallinnosta ja toiminnasta aiheutuvat kustannukset eivät ole korvattavia kustannuksia ja
- e) ryhmittymän tulee tarjota hankkeen käytettäväksi ryhmittymän tähän hankkeeseen varaamansa kalusto, laitteet ja resurssit tarvittaessa, jotta ryhmittymän osapuolet voivat suorittaa heille tässä sopimuksessa asetetut velvollisuudet.

4 Allianssin johtoryhmä

4.1 Perustaminen, vastuualueet ja päättävä valta

4.1.1 Olemme perustaneet AJR:n, jonka tehtävä on:

- a) käyttää Allianssin ylintä päättävä valtaa
- b) tässä sopimuksessa ja Allianssin johtamisjärjestelmässä jo sovitun lisäksi asettaa tai täsmentää menettelytavat ja antaa strategisia ohjeita Allianssille.
- c) määritellä toimintavaltuudet hankkeen asiantuntijoille.
- d) nimittää Allianssin projektipäällikkö, mikäli Allianssin projektipäällikkö vaihdetaan, sekä tarkastaa ja hyväksyä Allianssin projektipäällikön ehdotukset projektiryhmän jäseniksi.
- e) tukea Allianssin projektipäällikköä ja APR:ää.
- f) pitää yhteyttä Tilaajaan sekä toteuttaa Tilaajan päätökset ja ohjeet Tilaajalle varattujen oikeuksien mukaisesti.
- g) ratkaista päättävä valtaansa kuuluvat erimielisyydet.
- h) tarkastaa ja hyväksyä Hankesuunnitelmaan mahdollisesti tehtävät muutokset tämän sopimuksen mukaisesti.
- i) tarkastaa ja hyväksyä kaikki Allianssin johtamisjärjestelmän muutokset.
- j) varmistaa, että KAS-tehtävät toteutetaan tämän sopimuksen ja KAS-vaiheessa kehitettävän Allianssin johtamisjärjestelmän mukaisesti.
- k) valvoa Allianssin toimintatapoja ja suoritusta niin, että Allianssin tavoitteet toteutuvat.
- l) näyttää esimerkkiä ylimmän johdon osallistumisesta ja sitoutumisesta Allianssin periaatteisiin.
- m) informoida harkintansa mukaan käyttäjiä ja varata käyttäjille mahdollisuuden tulla kuulluksi.
- n) kannustaa allianssiorganisaatiota erinomaisiin tuloksiin
- o) hyväksyä Allianssin kustannus- ja avaintulostavoitteet
- p) määrittää alihankintasopimusten keskeiset ehdot, jotka tulee sisällyttää kaikkien alihankkijoiden sopimuksiin

4.2 Osapuolten edustus

- 4.2.1 Meillä jokaisella on oikeus nimetä enintään kaksi jäsentä AJR:ään. Lisäksi me voimme erikseen sopia, että Osapuolella voi olla enemmänkin kuin kaksi AJR:n jäsentä. Meillä jokaisella tulee kuitenkin olla koko ajan vähintään yksi jäsen AJR:ssä.
- 4.2.2 Allianssin johtoryhmään kuuluvat liitteessä 4 nimetyt henkilöt.
- 4.2.3 Jokaisen Osapuolen tulee varmistaa, että AJR:n jäsenillä on tarvittava toimivalta suorittaa hänelle tämän sopimuksen mukaisesti AJR:n jäsenenä kuuluvat tehtävät ja vastuut. Olemme kaikki valtuuttaneet AJR:n jäsenen tekemään päätökset AJR:ssä kaikista niistä asioista, jotka tämän sopimuksen mukaan kuuluvat AJR:n toimivaltaan.
- 4.2.4 Voimme vaihtaa AJR:n jäsenen uuteen jäseneen tai nimetä sijaisen vain muiden osapuolten hyväksynnällä.
- 4.2.5 Allianssin projektipäällikkö ei voi olla AJR:n jäsen.
- 4.2.6 AJR:n kullekin jäsenelle sovitaan Hankkeen parhaaksi –periaatteella oma vastuualue AJR:n toiminnassa.

4.3 AJR:n kokoukset ja päätöksenteko

- 4.3.1 AJR:n kokous pidetään vähintään kerran kuukaudessa, ellei AJR muuta sovi.
- 4.3.2 AJR voi tehdä päätöksen vain, jos
- a) vähintään yksi jokaisen osapuolen nimittämistä AJR:n jäsenistä on läsnä kokouksessa ja
 - b) päätös on yksimielinen eli kaikki kokouksessa läsnä olevat AJR:n jäsenet kannattavat päätöstä (jokaisella kokouksessa läsnä olevalla AJR:n jäsenellä on siten niin sanottu veto-oikeus päätöksenteossa). Mikäli yksimielistä päätöstä ei jossain asiassa saavuteta kohtuullisessa ajassa tai viimeistään 30 päivän kuluessa siitä AJR:n kokouksesta, jossa asiassa on pitänyt tehdä päätös, eivätkä osapuolet toisin sovi, AJR:n tulee aloittaa asiassa viipymättä kohdassa 16 tarkoitettu menettely.
- 4.3.3 AJR:n tulee kirjata kaikki päätöksensä ja toimenpiteensä seuraavan menettelyn mukaisesti:
- c) AJR:n tulee nimetä sihteeriksi AJR:lle.
 - d) Sihteerin tulee toimittaa AJR:n jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta esityslista kokouksessa käsiteltävistä asioista.
 - e) Sihteerin tulee osallistua kaikkiin AJR:n kokouksiin ja tehdä pöytäkirja kaikista päätöksistä ja sovituista toimenpiteistä sekä kirjata ne asiat, joista ei kokouksen aikana päästy yksimielisyyteen mukaan lukien erimielisyyksien syyt. Sihteerin tulee laatia pöytäkirja kokouksen aikana.
 - f) Ennen jokaisen kokouksen päätöstä AJR:n tulee tarkastaa sihteerin muistiinpanot ja korjata niitä tarpeen mukaan siten, että AJR saa sovittua sanamuodon, joka luotettavasti kuvaa sen päätöksiä ja sovittuja toimia ("AJR:n pöytäkirja AJR:n päätöksistä ja sovituista toimenpiteistä").
 - g) Sihteerin tulee toimittaa AJR:n pöytäkirja jokaiselle AJR:n jäsenelle ja Allianssin projektipäällikölle kolmen arkipäivän kuluessa kokouksen jälkeen.

4.4 Tilaajan oikeudet ja velvollisuudet

- 4.4.1 Vaikka tarkoituksena on, että kaikki päätökset, jotka vaikuttavat työhön Allianssin alaisuudessa, tehdään yhteisesti, hyväksymme, että Tilaaja tekee yksipuolisesti lopulliset päätökset seuraavissa asioissa ("Tilaajalle varatut oikeudet"):
- a) Helsingin kaupungin toimintaan liittyvien viranomaisohjeiden antaminen.
 - b) KAS-tehtävien keskeytys ja/tai uudelleen aloitus kohtien 11.1.1 ja 11.1.2 mukaisesti.

- c) Palveluntuottajan jäsenyrityksen poissulkeminen tai tämän sopimuksen irtisanominen kohtien 11.2.2, 12.2 ja 11.3.1 mukaisesti.
 - d) hankkeen toiminnalliset vaatimukset, laajuus ja suunnitteluperusteet joiden vaikutuksesta tavoitteisiin mukaan lukien Tavoitekustannus ja avaintulostavoitteet sovitaan Toteutusvaiheen Allianssisopimuksessa
 - e) pääsy hankkeeseen liittyville Helsingin kaupungin alueille sekä tiloihin ja tietoihin noudattaen samalla kohtaa G kohdassa Sopimuksen tausta ja tarkoitus
 - f) hanketta koskeva yhteydenpito tiedotusvälineisiin, ellei erikseen muuta sovita
 - g) yhteydet sidosryhmiin ja lupaviranomaisiin, ellei erikseen muuta sovita tai ellei tehtävään nimetty henkilö ole lainsäädännöstä johtuvista syistä velvollinen olemaan yhteydessä lupaviranomaisiin.
 - h) kaikki muut asiat, jotka tämän sopimuksen mukaisesti annetaan Tilaajan päätettäväksi, määrättäväksi tai ohjattavaksi.
- 4.4.2 Hankkeen aikana voimaan tulevien, Tilaajan yksipuolisiin määräyksiin ja päätöksiin liittyvien muutosten vaikutukset tulee ottaa huomioon Toteutusvaiheen projektisuunnitelmassa, tavoitekustannuksessa sekä Avaintulosalueissa AJR:n päättämällä tavalla.
- 4.4.3 Omistajan edustajan tulee ilmoittaa AJR:lle määräyksistään tai päätöksistään Tilaajan oikeuksien käytöstä niin pian kuin mahdollista, jotta minimoidaan kustannukset, myöhästymiset ja häiriöt KAS-tehtävien suorittamiselle.
- 4.4.4 Hyväksymme ja toteutamme Tilaajan edustajan päätökset ja määräykset Tilaajan oikeuksien mukaisesti.
- 4.4.5 Jos Palveluntuottajalle aiheutuvat kustannukset sen noudattaessa Tilaajan oikeuksiin perustuvaa päätöstä tai määräystä ovat kaupallisen mallin mukaisia korvattavia kustannuksia, ne korvataan Palveluntuottajalle.
- 4.5 Palveluntuottajan jäsenyrityksen oikeudet ja velvollisuudet**
- 4.5.1 Vaikka tarkoituksena on, että kaikki päätökset, jotka vaikuttavat työhön Allianssin alaisuudessa, tehdään yhteisesti, hyväksymme, että Palveluntuottajan jäsenyritys tekee yksipuolisesti lopulliset päätökset seuraavissa asioissa ("Palveluntuottajalle varatut oikeudet"):
- a) Sopimuksesta vetäytyminen kohtien 11.1.4, 11.2.1 ja 13.2.1 mukaisesti,
 - b) kaikki muut asiat, jotka tämän sopimuksen mukaisesti annetaan Palveluntuottajan jäsenyrityksen päätettäväksi, määrättäväksi tai ohjattavaksi, ja
 - c) Palveluntuottajan jäsenyrityksen lainsäädännön sekä viranomaisten päätösten, määräysten ja ohjeiden mukaiset oikeudet ja velvollisuudet.

5 Hankkeen resurssit

5.1 Hankkeen resurssien hankinta

- 5.1.1 Me tulemme käyttämään omia resurssejamme yhdistettynä tarvittaessa Ulkopuolisilta toimittajilta hankittaviin resursseihin suorittaaksemme KAS-tehtävät. Kaikki resurssit tullaan valitsemaan "Hankkeen parhaaksi" -periaatteella.

5.2 Allianssin projektiryhmä, Seurantaryhmä ja Allianssin projektipäällikkö

- 5.2.1 Olemme perustaneet Allianssin projektiryhmän (APR), joka on nimetty liitteessä 4. Allianssin projektiryhmän tehtävänä on johtaa ja koordinoita Allianssin päivittäistä toimintaa sekä johtaa hanketta.

- 5.2.2 Muodostamme hankkeen sidosryhmäyhteistyötä varten Seurantaryhmän, johon kutsutaan asiaan kuuluvat yhteistyötahot.
- 5.2.3 Allianssille voidaan perustaa AJR:n päätöksellä myös muita ryhmiä. Myös APR voi perustaa Allianssille työryhmiä.
- 5.2.4 Allianssin projektiryhmä muodostuu hankkeen osapuolten edustajista ja vähintään kolme (3) APR:n jäsenistä tulee Tilaajaosapuolelta. Jos Allianssin projektipäälliköksi valitaan Tilaajan edustaja, tulee hänen lisäkseen projektiryhmässä olla vähintään kaksi (2) Tilaajan edustajaa.
- 5.2.5 Emme saa poistaa ketään APR:n kuuluvaa henkilöä APR:stä ilman AJR:n hyväksyntää.
- 5.2.6 Allianssin projektipäällikkö tulee olemaan APR:n jäsen ja johtaja. Allianssin projektipäällikkö on vastuussa AJR:lle KAS-tehtävien toimittamisesta. Allianssin projektipäälliköllä on Allianssin johtamisjärjestelmässä määrätty tehtävät ja erityisesti seuraavat päätehtävät:
- a) johtaa, tukea ja neuvoa Allianssin jäseniä sekä luoda ja ylläpitää Allianssin korkeaa suoritus- tasoa läpi allianssiorganisaation
 - b) tehdä päätökset johtamisjärjestelmän mukaisesti päättävältänsä kuuluvista asioista ja johtaa APR:n päivittäistä toimintaa,
 - c) osallistua AJR:n kokouksiin ja raportoida AJR:lle päivän tilanteesta sekä arvioida tulevaa suoritusta ja pyytää ohjeita ja tukea AJR:ltä,
 - d) panna täytäntöön AJR:n ohjeet ja päätökset,
 - e) suorittaa toimet, joita Allianssin projektipäälliköltä erityisesti vaaditaan tässä sopimuksessa,
 - f) esitellä AJR:lle uudet APR:n perustamat työryhmät, ja
 - g) suorittaa muut tehtävät, joita AJR osoittaa.
- 5.2.7 Allianssin projektipäällikön tulee toimia sovituissa taloudellisissa ja muissa puitteissa, jotka on esitetty Allianssin johtamisjärjestelmässä tai jotka on hyväksytty AJR:ssä. Projektipäällikön tulee ohjata AJR:lle tai muulle Allianssin johtamisjärjestelmän mukaan päättävältäiselle toimielimelle ne asiat, jotka eivät kuulu hänen toimivaltansa.

5.3 Allianssin projektipäällikön nimittäminen

- 5.3.1 Allianssin projektipäällikkö on nimetty liitteessä 4.
- 5.3.2 AJR voi erottaa ja korvata Allianssin projektipäällikön uudella milloin tahansa. AJR voi nimittää henkilön toimimaan Allianssin projektipäällikkönä väliaikaisesti, jos Allianssin projektipäällikkö ei ole käytettävissä tai mikäli projektipäällikkö on erotettu eikä uutta varsinaista projektipäällikköä ole vielä nimitetty.
- 5.3.3 Allianssin projektipäällikkö tai väliaikainen Allianssin projektipäällikkö raportoi AJR:lle ja hän osallistuu AJR:n kokouksiin. Projektipäällikkö ei kuitenkaan ole AJR:n jäsen. Projektipäällikkö ei osallistu yksimielisen päätöksentekoon eikä hänellä ole veto-oikeutta. Projektipäälliköllä on AJR:n kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

5.4 APR:n kokoukset ja päätöksenteko

- 5.4.1 APR kokoontuu niin usein kuin Allianssin projektipäällikkö katsoo tarpeelliseksi tai kun sen tulee AJR:n määräyksen tai Allianssin johtamisjärjestelmän mukaisesti kokoontua.
- 5.4.2 Allianssin projektipäällikkö toimii APR:n kokousten puheenjohtajana.
- 5.4.3 Allianssin projektipäällikkö on valtuutettu tekemään päätökset AJR:n määrittämän toimivallan rajoissa. Kuitenkin Allianssin projektipäällikön:
- a) tulee konsultoida APR:n jäseniä tarkoituksena saavuttaa yhteisymmärrys kaikissa asioissa, jotka koskevat KAS-tehtäviä.

- b) osoittaa sellaista johtamista, joka varmistaa, että kaikilla hänen päätöksillään on APR:n kaikkien jäsenten tuki; tämä koskee myös niitä tilanteita, kun jotkut APR:n jäsenet olisivat tehneet erilaisen päätöksen, ja;
- c) tulee ilmoittaa AJR:lle, jos päätöksellä tai ohjeella ei ole APR:n tukea.

5.4.4 Ellei AJR ole antanut muuta määräystä tai ellei Allianssin johtamisjärjestelmässä ole muuta määrätty, APR:n tulee pitää pöytäkirjaa kaikista päätöksistä ja sovituista toimista, jotka tehdään APR:n kokouksissa. Pöytäkirjasta tulee käydä selkeästi ilmi, mikä on APR:n päätös tai ehdotus, sekä se, kuinka APR on tehnyt päätöksensä ja kuinka moni jäsenistä on kannattanut sitä. Pöytäkirjan kopio toimitetaan kokouksen jälkeen niin pian kuin mahdollista kaikille APR:n sekä AJR:n jäsenille, ellei AJR ole antanut muuta ohjetta.

5.5 Päätoteuttaja

Hankkeen Päätoteuttajana toimii Allianssin Osapuoli NCC Suomi Oy.

5.6 Alihankinta

- 5.6.1 Kun Osapuoli hankkii Ulkopuolisen toimittajan tämän sopimuksen täyttämiseen, noudatetaan seuraavaa menettelyä:
- a) me varmistamme, että Ulkopuolisen toimittajan hankinta ja sopimus tehdään Allianssin johtamisjärjestelmään kuuluvan hankintasuunnitelman mukaisesti sen valmistuttua ja niiden ehtojen mukaisesti, jotka AJR on edellyttänyt sisällytettäväksi kaikkien alihankkijoiden sopimuksiin.
 - b) kaikki suoritukset, jotka maksetaan Ulkopuoliselle toimittajalle sopimuksen mukaisesti, ovat korvattavia kustannuksia.
 - c) me olemme yhteisesti vastuussa Ulkopuolisten toimittajien hankinnasta ja johtamisesta, ja
 - d) me varmistamme, että alihankintasopimukseen sisällytetään ehto, jonka mukaan se voidaan siirtää tämän sopimuksen kohtien 11.2.5, 11.4.2, 12.3.2 ja 13.3.2 tarkoittamalla tavalla.

6 KAS-tehtävien suorittaminen

6.1 Yleisesti suorituksesta

6.1.1 Tulemme suorittamaan KAS-tehtävät

- a) huolellisesti, asiantuntevasti ja tehokkaasti,
- b) niin, että luvattu laatu saavutetaan Allianssin johtamisjärjestelmässä olevien laatuvaatimusten ja valvontasuunnitelmien mukaisesti,
- c) aikataulussa,
- d) noudattaen lainsäädäntöä, määräyksiä, päätöksiä, viranomaisohjeita ja työehtosopimuksia, ja velvoittaen myös sopijakumppanimme noudattamaan niitä,
- e) tavoitteena saavuttaa tai ylittää ne tavoitteet, jotka on esitetty Allianssin peruskirjassa ja /tai AJR:n ohjeistuksissa ja
- f) varmistaen, ettemme riko suojattuja immateriaalioikeuksia.

6.2 Velvollisuudet lainsäädännön ja lupaehtojen noudattamisessa

- 6.2.1 Varmistamme, että olemme tietoisia Tilaaajan lakisääteisistä velvollisuuksista ja vakuutamme, että toimiessamme KAS-tehtävissä emme riko lainsäädännössä tai lupaehtoisissa asetettuja vaatimuksia.
- 6.2.2 Hankimme kaikki sopimuksen täyttämiseksi tarvittavat luvat ja teemme tarvittavat viranomaisilmoitukset.

6.3 Turvallisuus

- 6.3.1 Olemme sitoutuneet toteuttamaan turvallisen työympäristön ja pyrimme ehkäisemään vahinkoja ja onnettomuuksia. Tämä tavoite on ensisijainen kaikkiin muihin tavoitteisiin nähden.
- 6.3.2 Noudatamme kaikkia työsuojeluun liittyviä lakisääteisiä vaatimuksia viranomaisten määräyksiä, ohjeita ja päätöksiä sekä Allianssin johtamisjärjestelmän ohjeita, suunnitelmia sekä menettelytapoja.

6.4 Suunnittelun laatu

- 6.4.1 Suunnittelun laatu on erinomainen.

6.5 Aikataulu

- 6.5.1 Saavutamme kaikki asetetut aikatavoitteet. Kehitysvaiheen arvioitu valmistumisaika on määrätty liitteessä 6.

6.6 Kustannustehokkuus

- 6.6.1 Hanke toteutetaan kustannustehokkaasti innovatiivisten ratkaisujen sekä tehokkaiden toiminta- ja työtapojen avulla.

7 Kustannukset ja maksut Palveluntuottajalle ja Aliallianssikumppanille

7.1 Hankkeen kehitysvaiheen kustannukset

- 7.1.1 Kehitysvaiheen kustannukset koostuvat Palveluntuottajalle, mahdollisille aliallianssikumppaneille sekä Tilaajan rakennuttajalle suoritettavista maksuista sekä Tilaajan kustannuksista.
- 7.1.2 Palveluntuottajalle ja Tilaajan rakennuttajalle kehitysvaiheessa suoritettavat kohdassa 7.2.1 tarkoitetut maksut ovat arviolta yhteensä X €, alv 0 %. Arvioidut maksut ovat sopimuskumppaneitain seuraavat:
- NCC Suomi Oy xxxx €, alv 0 %
 - Optiplan Oy xxxx €, alv 0 %.
 - Rakennuttajatoimisto Valvontakonsultit Oy€, alv 0 %.
 - Muut xxxx €, alv 0 %.

7.2 Palveluntuottajalle ja Aliallianssikumppanille suoritettavat maksut

- 7.2.1 Tilaaja suorittaa Palveluntuottajalle ja Aliallianssikumppanille korvauksen KAS-tehtävien tuottamisesta ja muiden velvollisuuksien täyttämistä seuraavasti:
- a) Korvattavat kustannukset ja Kehitysvaiheen palkkio
 - b) arvonlisävero kohdan 7.3 mukaisesti ja
 - c) maksut, jotka Tilaaja on velvollinen korvaamaan Palveluntuottajalle tämän sopimuksen mukaisesti
- 7.2.2 Tilaajan suorittaa maksut rakennuttajalle tämän kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.
- 7.2.3 Myös sopimuksen päättämistilanteiden yhteydessä maksetaan tässä kohdassa 7.2.1 tarkoitetut korvaukset.

7.3 Arvonlisävero

- 7.3.1 Jokaisen Osapuolen ja Aliallianssikumppanin tulee olla rekisteröitynyt arvonlisäverovelvolliseksi. Tähän sopimukseen sovelletaan kulloinkin voimassa olevia arvonlisäverotusta koskevia säännöksiä.
- 7.3.2 Tässä sopimuksessa ilmoitetut maksut eivät sisällä arvonlisäveroa. Palveluntuottajalla ja Aliallianssikumppanilla on oikeus laskuttaa kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero. Palveluntuottajan ja Aliallianssikumppanin on laskun yhteydessä eriteltävä arvonlisäveroton ja -verollinen osuus. Palveluntuottajan ja Aliallianssikumppanin on annettava Tilaaajalle kaikki Tilaaajan pyytämät tiedot Tilaaajalta laskutettavan arvonlisäveron määrästä.

7.4 Laskut ja maksut

- 7.4.1 Laskutus suoritetaan Osapuolittain ja Aliallianssikumppaneittain keskimäärin kerran kuukaudessa. Laskussa tulee olla eroteltuna Korvattavat kustannukset ja palkkio-osuus. Laskut tulee lähettää Tilaaajalle.
- 7.4.2 Tarkemmat määräykset laskutuksesta ovat KAS:n liitteessä 7 (Laskutusohje).
- 7.4.3 Tilaaaja maksaa Palkkion Palveluntuottajalle ja Aliallianssikumppanille kyseisen Palveluntuottajan ja Aliallianssikumppanin sovittuun palkkioprosenttiin ja laskutusvälillä toteutuneisiin korvattaviin kustannuksiin perustuen.
- 7.4.4 Palveluntuottaja ja Aliallianssikumppani hyväksyvät, että maksut Tilaaajalta ovat vain maksu, mutta eivät todiste KAS-tehtävien suorittamisesta tämän sopimuksen mukaisesti.

7.5 Ennakkomaksu

- 7.5.1 Palveluntuottajan ei tarvitse rahoittaa maksuliikennettä. Menettelystä sovitaan laskutusohjeessa.

7.6 Läpinäkyvyys, asiakirjojen säilyttäminen ja auditoinnit

- 7.6.1 Tiedostamme, että on erittäin tärkeää hoitaa kaikki tämän sopimuksen mukaiset maksut Osapuolten välillä läpinäkyvästi niin, että kaikilla Osapuolilla on mahdollisuus varmistaa maksujen sopimuksenmukaisuus. Tämä Osapuolten mahdollisuus toteutetaan Allianssin Talousasiantuntijan tarkastuksen kautta.
- 7.6.2 Meidän kaikkien tulee arkistoida
- a) kirjanpitoon liittyvät asiakirjat, joka on suoritettu hyvää kirjanpitoa noudattaen ja esittää tositteet kaikista maksuista ja kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet KAS-tehtävien suorittamisesta ja
 - b) kaikki muu dokumentaatio ja asiakirjat, jotka olemme laatineet KAS-tehtävien tuottamista varten.
- 7.6.3 Tilaaaja voi sopimuksen päivämäärästä alkaen siihen saakka, kun on kulunut kolme vuotta sopimuksen päättymisestä määrätä suoritettavaksi tarkastuksen koskien mitä tahansa dokumentaatiota, joka on laadittu Allianssin alaisuudessa KAS-tehtävien tuottamista varten. Tarkastuksen suorittaa Allianssin talousasiantuntija tai muu ulkopuolinen ja riippumaton tarkastaja. Tarkastaja on salassapitovelvollinen myös suhteessa muihin tämän sopimuksen Osapuoliin tarkastuksen yhteydessä saamistaan liike- ja ammattisalaisuuksista kohdassa 15.1.2 tarkoitetulla tavalla. Tarkastaja saa luovuttaa ja ilmaista tarkastuksen yhteydessä saamiaan tietoja muille Osapuolille vain siinä määrin kuin se on tarpeen tätä hanketta koskevan tarkastusraportin antamiseksi. Tällaisen mahdollisen katselmuksen/auditoinnin suorittamiseksi sovimme seuraavaa:
- a) tulemme järjestämään tarkastajalle pääsyn kaikkeen tämän hankkeen suorittamista koskevan tarkastuksen kannalta tarpeelliseen aineistoon ja tiloihin,

- b) jos tarkastuksessa huomataan, että Palveluntuottajalle tai Aliallianssikumppanille suoritettut maksut ovat vähemmän tai ylittävät sen tämän sopimuksen mukaiset oikeudet, tullaan Palveluntuottajalle tai Aliallianssikumppanille maksamaan lisää tai Palveluntuottaja tai Aliallianssikumppani korvaa Tilaaajalle ylijäämän ja
- c) tarkastuskustannukset ovat Tilaaajan allianssikustannuksia.

8 Vakuudet

- 8.1.1 Ennakkomaksun saava Palveluntuottajan jäsenyryitys on velvollinen antamaan Tilaaajalle tässä sopimuksessa Palveluntuottajan jäsenyryykselle määrättyjen hankkeen kehitysvaiheen ennakkomaksujen vakuuksiksi joko raha- tai vakuutuslaitoksen antaman omavelkaisen takauksen, rahalaitokseen tehdyn rahatalletuksen tai muun Tilaaajan hyväksymän vakuuden. Talletustodistukseen tai muuhun irtaimeen panttiin on liitettävä pantinantajan panttaussitoumus ja talletustodistukseen lisäksi pankin sitoumus säilyttää Tilaaajalle panttioikeus talletukseen. Emoyhtiön tai muun samaan konserniin kuuluvan yrityksen antamaa omavelkaista takausta ei hyväksytä vakuudeksi.
- 8.1.2 Jos Palveluntuottajan jäsenyrytyksen antaman vakuuden arvo muuttuu tai Palveluntuottajan jäsenyrytyksen toteuttaman osuuden arvo muuttuu siinä määrin, että vakuus ei enää vastaa sovitua vakuuden määrää, on vakuutta Tilaaajan tai Palveluntuottajan jäsenyrytyksen esittämästä vaatimuksesta tarkistettava vastaavasti.
- 8.1.3 Palveluntuottajan jäsenyrytyksen on huolehdittava siitä, että kaikki vaadittavat vakuudet toimitetaan määräajassa ja että ne ovat voimassa, kunnes kaikki vakuuksien palauttamiselle asetetut ehdot on täytetty.
- 8.1.4 Vakuuksiin liittyvät Palveluntuottajan jäsenyrytyksen kustannukset ovat korvattavia kustannuksia.
- 8.1.5 Palveluntuottajan jäsenyrytyksen on annettava vakuus Tilaaajalle ennen kuin Palveluntuottajan jäsenyryitys on oikeutettu sopimuksen kohdan 7.2 maksuihin, kuitenkin viimeistään 21 vrk:n kuluessa Hankkeen kehitysvaiheen sopimuksen allekirjoittamisesta.
- 8.1.6 Jos Aliallianssikumppanille suoritetaan AJR:n päätöksellä ennakkomaksua, Aliallianssikumppania koskevat samat vakuusehdot kuin Palveluntuottajan jäsenyrytystä.

9 Vakuutukset

9.1 Allianssin edellyttämät vakuutukset

- 9.1.1 Palveluntuottajalla / Palveluntuottajan jäsenyryyksellä tulee olla tässä kohdassa edellytetyt vakuutukset AJR:n hyväksymän vakuutusstrategian ehdoin. Sopimusosapuolien tulee viipymättä tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen laatia vakuutusstrategia ja esittää se AJR:lle. Kun AJR on hyväksynyt vakuutusstrategian, se liitetään tämän sopimuksen liitteeksi.
- 9.1.2 Vakuutuksenantajien tulee olla luotettavia ja vakavaraisia vakuutusyhtiöitä, joilla on hyvä maine vakuutusmarkkinoilla. Vakuutusyhtiöllä tulee olla kansainvälisen luokituslaitoksen antama luokitus, jonka minimivaatimus on Standard & Poor's A- tai muun luokituslaitoksen antama vastaava luokitus. Luokitus tarkastetaan määräajoin kehitysvaiheessa sovittavalla tavalla. AJR voi erikseen perustelusta syystä hyväksyä vakuutuksenantajaksi vakavaraiseksi ja luotettavaksi katsomansa vakuutusyhtiön, joka ei täytä edellä esitettyä luokitusvaatimusta.

9.2 Allianssin lukuun otetut vakuutukset

- 9.2.1 Palveluntuottajan/Palveluntuottajan jäsenyryysten tulee Hankkeen Kehitysvaiheen alussa AJR:n päättämällä tavalla hankkia seuraavat vakuutukset:

9.2.2 Toiminnan vastuuvakuutus

Toiminnan vastuuvakuutus, joka kattaa Hankkeen kehitysvaiheessa aiheutuvat henkilö- ja esinevahingot. Toiminnan vastuuvakuutuksessa vakuutettuina tulee olla kaikki Allianssin Osapuolet sekä näiden alihankkijat ja aliurakoitsijat.

Vastuuvakuutuksesta maksettavan vakuutuskorvauksen enimmäismäärä on määrätty vakuutusstrategiassa. Toiminnan vastuuvakuutuksen on oltava voimassa hankkeen kehitysvaiheen alkamisesta toteutusvaiheen työn valmistumiseen, mikäli hankkeessa siirrytään toteutusvaiheeseen. Mikäli hankkeessa ei siirrytä toteutusvaiheeseen, toiminnan vastuuvakuutuksen on oltava voimassa KAS-tehtävien valmistumiseen asti siten kuin AJR päättää.

Vakuuttajan tulee luopua oikeudestaan hakea korvausta vahingon aiheuttajalta (Waiver of Subrogation) tämän ollessa vakuutettuna tässä vakuutuksessa. Vakuutuksen on katettava myös vakuutettujen toisilleen aiheuttamat vahingot (Cross Liability).

9.2.3 Konsulttivastuuvakuutus

Konsulttivastuuvakuutus, joka kattaa hankkeen suunnittelussa tai valvonnassa aiheutuvat henkilö- ja esinevahingot sekä taloudelliset vahingot. Konsulttivastuuvakuutuksessa vakuutettuina tulee olla kaikki Allianssin Osapuolet sekä näiden alihankkijat ja aliurakoitsijat.

Vakuutuksen vakuutusmäärän tulee olla vakuutusstrategian mukainen.

Konsulttivastuuvakuutuksen on oltava voimassa Allianssin Hankkeen kehitysvaiheen alkamisesta toteutusvaiheen työn valmistumiseen, jos hankkeessa siirrytään toteutusvaiheeseen. Vakuutukseen tulee voida ilmoittaa vahinkoja toteutusvaiheen päättymiseen asti. Jos hankkeessa ei siirrytä toteutusvaiheeseen, konsulttivastuuvakuutuksen on oltava voimassa KAS-tehtävien valmistumiseen asti siten kuin AJR päättää.

Vakuuttajan tulee luopua oikeudestaan hakea korvausta vahingon aiheuttajalta (Waiver of Subrogation) tämän ollessa vakuutettuna tässä vakuutuksessa. Vakuutuksen on katettava myös vakuutettujen toisilleen aiheuttamat vahingot (Cross Liability).

9.2.4 Muut vakuutukset

Mikäli KAS-tehtävien aikana suoritetaan rakennus- asennus-, purku- tai louhintatöitä, Palveluntuottajan jäsenyritysten tulee ottaa näitä töitä koskevat kattavat vakuutukset. AJR tekee päätökset edellä mainittuja töitä koskevista tarvittavista vakuutuksista.

9.3 Palveluntuottajan jäsenyrityksen ottamat muut vakuutukset

9.3.1 Palveluntuottajan jäsenyrityksellä tulee olla vakuutusstrategian mukaiset vakuutukset kohdassa 9.2 sekä jäljempänä tässä kohdassa mainittujen vakuutusten lisäksi.

9.3.2 Palveluntuottajan jäsenyrityksellä on oltava henkilöstölleen voimassa lakisääteinen työtapaturmavakuutus sekä käytettäville ajoneuvoille ja työkoneille liikennevakuutukset. Edellä mainittujen vakuutusten tulee olla voimassa Allianssin Hankkeen kehitysvaiheen alkamisesta toteutusvaiheen työn valmistumiseen, jos hankkeessa siirrytään toteutusvaiheeseen. Jos hankkeessa ei siirrytä toteutusvaiheeseen, vakuutusten on oltava voimassa KAS-tehtävien valmistumiseen asti siten kuin AJR päättää. Jos Palveluntuottajan jäsenyritys / Palveluntuottaja vetäytyy tai Palveluntuottajan jäsenyritys / Palveluntuottaja suljetaan pois taikka sopimus irtisanotaan kohdissa 11.1.4, 11.2 tai 11.3 tarkoitetulla tavalla, vakuutusten on oltava voimassa vetäytymisen, poissulkemisen tai irtisanomisen voimaantumiseen saakka. Palveluntuottajan tulee valvoa, että sen käyttämillä alihankkijoilla ja toimittajilla on työskennellessään vastaavat vakuutukset voimassa.

9.4 Vakuuttamiskustannukset

9.4.1 Palveluntuottajan ottamat vakuutukset

Kohdan 9.3 mukaisten vakuutusten ottamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset eivät ole Palveluntuottajalle/Palveluntuottajan jäsenyritykselle Korvattavia kustannuksia lukuun ottamatta työtapaturvavakuutusta, joka on Korvattava kustannus kaupallisen mallin mukaisesti.

9.4.2 Allianssin lukuun otetut vakuutukset

Kohdan 9.2 mukaisten vakuutusten ottamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset mukaan lukien vakuutusmeklaripalkkiot ja omavastuuosuuskustannukset ovat Korvattavia kustannuksia.

9.5 Korvausvaatimusten esittäminen

9.5.1 Osapuolien tulee ilmoittaa AJR:lle vakuutustapahtumasta siten kuin vakuutusstrategiassa määrätään.

9.5.2 AJR päättää kaikista Allianssiin liittyvistä vakuutuskorvausvaatimuksista. Jokaisen osapuolen tulee

- a) pitää muut osapuolet tietoisina kaikista vakuuttajille tehdyistä vaatimuksista, jotka liittyvät työn suorittamiseen Allianssin alaisuudessa sekä tällaisten vaatimusten etenemisestä ja tuloksista,
- b) olla sopimatta vakuutustapahtumaa ilman AJR:n etukäteishyväksyntää ja
- c) varmistaa, että AJR:llä on kaikki tieto, joka on osapuolen tiedossa liittyen kyseiseen vakuutustapahtumaan.

9.6 Kielto antaa vakuudeksi vakuutuskorvauksia

9.6.1 Osapuolet sitoutuvat olemaan panttaamatta tai muuten antamatta vakuudeksi kohdan 9.2 mukaisista vakuutuksista saatavia korvauksia.

9.7 Kohdan 9.2 vakuutusten yleiset vaatimukset

9.7.1 Osapuolet eivät saa millään tavoin aiheuttaa jollekin vakuutuksenantajalle oikeutta kieltäytyä maksamasta vakuutuskorvausta vakuutuksista.

9.7.2 Osapuolten tulee noudattaa kaikkia kunkin vakuutussopimuksen mukaisia vakuutus- ja suoje-luehtoja ja muita mahdollisia vakuutussuojan ylläpitämiseksi edellytetyjä ehtoja.

9.7.3 Vakuutuksia voidaan muuttaa vain AJR:n vaatimuksesta ja AJR:n vaatimalla ja hyväksymällä tavalla. Vakuutuskauden aikana vakuutukseen tehtävät muutokset tekee vakuutuksen hankkinut Osapuoli saatuaan muutokseen AJR:n hyväksynnän.

9.7.4 Palveluntuottajan tulee toimittaa vakuutuskirjat, muu vakuutusdokumentaatio ja vahvistus vakuutusmaksujen maksamisesta AJR:lle, ja toimittaa Tilajalle sopimuksen mukaisten vakuutusten voimassaolon vahvistava vakuutustodistus.

9.7.5 Mikäli Osapuoli rikkoo mitä tahansa tämän kohdan määräystä, muut Osapuolet voivat maksaa vakuutusten voimassapitämiseksi vaaditut maksut tai hankkia itse vastaavat vakuutukset. Kummassakin tapauksessa muilla Osapuolilla on oikeus saada määräystä rikkoneelta Osapuolelta korvaus vakuutuksen voimassa pitämiseksi suorittamista maksuista tai uuden vakuutuksen hankkimisesta aiheutuvista vakuutusyhtiön perimistä välittömistä kustannuksista, jos ne eivät kuulu Allianssin korvattaviin kustannuksiin.

9.7.6 Jokainen Osapuoli (vahingonkorvaaja) korvaa jokaiselle muulle Osapuolelle (korvauksensaaja) kaikki kulut, kustannukset, menetykset ja kärsityt vahingot, jotka vahingonkorvaaja on aiheuttanut jättämällä täyttämättä vakuutuksiin liittyvät velvoitteensa.

- 9.7.7 Jos Osapuolet saavat vahingon vuoksi vakuutuskorvausta, Tilaaajan Palveluntuottajalle suorittamat maksut ja vakuutuskorvaus yhteen sovitetaan siten, ettei Palveluntuottaja saa samasta suoritteesta päällekkäistä maksua. Saatua vakuutuskorvausta otetaan huomioon hankkeen Tavoitekuksennuksessa ja Avaintulosalueilla siten, ettei vahinko heikennä Allianssin suoritusta siltä osin kuin vahingosta on saatua vakuutuskorvausta.

10 Immateriaalioikeudet

10.1 Yleiset Aineistoa ja Immateriaalioikeuksia koskevat ehdot

- 10.1.1 Palveluntuottajan jäsenyritys vastaa siitä, että se on asianmukaisesti huolehtinut Aineiston ja Immateriaalioikeuksien luottamuksellisesta käsittelystä ja vakuuttaa, että sillä on oikeudet kaikkeseen Aineistoon ja Aineiston Immateriaalioikeuksiin, jotka ovat tarpeen tämän Kehitysvaiheen allianssisopimuksen mukaisten tehtävien suorittamiseksi ja jotka on toimitettu allianssin käyttöön. Palveluntuottajan jäsenyritys vastaa siitä, että Tilaaajalle tämän kohdan perusteella myönnettävät oikeudet sisältävät alla kuvatut oikeudet.
- 10.1.2 Tämän sopimuksen tarkoituksena ei ole siirtää Osapuolten olemassa olevien Immateriaalioikeuksien omistusoikeutta toisille Osapuolille eikä käyttää niitä muuhun kuin Aineiston Käyttötarkoitusta varten. Jos Osapuolten olemassa olevien Immateriaalioikeuksien omistusoikeutta kuitenkin jossain tilanteessa siirretään, Immateriaalioikeuksien omistusoikeus siirtyy vain erillisellä kirjallisella sopimuksella, jossa siirto on nimenomaisesti yksilöity.
- 10.1.3 Palveluntuottajan jäsenyrityksellä ei ole oikeutta käyttää Tilaaajalta saamiaan mitään Aineistoja, kuten piirustuksia, suunnitelmia, tietokoneohjelmia, laskelmia tai muuta Aineistoa sekä edellä mainittuihin liittyviä Immateriaalioikeuksia muutoin kuin Kehitysvaiheen tehtävien suorittamiseksi ja tämän Kehitysvaiheen allianssisopimuksen veloitteiden täyttämiseksi. Palveluntuottajan jäsenyritys vastaa siitä, että Tilaaajan virka-, liike- tai yrityssalaisuuksia ei paljasteta.
- 10.1.4 Palveluntuottajan jäsenyrityksen Tilaaajalle toimittaman Aineiston sisältö ja toimitustapa sovitaan yhdessä KAS-vaiheessa siten, että toimitettavaa Aineistoa voidaan käyttää ja hyödyntää tässä hankkeessa Aineiston käyttötarkoituksen mukaisesti Hankkeen parhaaksi -periaatteella.
- 10.1.5 Kehitysvaiheen allianssisopimuksen kaupallisen mallin mukaiset maksut sisältävät ja kattavat korvauksen Aineiston ja Aineiston Immateriaalioikeuksien Aineiston Käyttötarkoituksen mukaisesta käytöstä Kehitysvaiheen allianssisopimuksen voimassaoloaikana ja myös sen jälkeen.

10.2 Osapuolten olemassa oleva Aineisto ja Immateriaalioikeudet

- 10.2.1 Osapuolten ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista 100 %:sti omistaman Aineiston ja Immateriaalioikeuksien omistusoikeus säilyy sillä Osapuolella, joka on omistanut Aineiston ja Immateriaalioikeudet.

10.3 Osapuolten olemassa oleva hankkeen aikana tai sen jälkeen kehitetty Aineisto ja Immateriaalioikeudet

- 10.3.1 Osapuolten ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista 100 %:sti omistaman Hankkeen aikana tai sen jälkeen kehitetyn Aineiston ja Immateriaalioikeuksien omistusoikeus säilyy sillä Osapuolella, joka on omistanut Aineiston ja Immateriaalioikeudet.

10.4 Hankkeen aikana yhden Osapuolen toimesta kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet

- 10.4.1 Jos tämän sopimuksen Osapuoli on yksin kehittänyt Hankkeen aikana uutta Aineistoa ja Immateriaalioikeuksia, tämän Aineiston ja Immateriaalioikeuksien omistusoikeus tulee sille Osapuolelle, joka on suorittanut kehitystyön.

10.5 Hankkeen aikana yhdessä kehitetty uusi Aineisto ja Immateriaalioikeudet

- 10.5.1 Hankkeen aikana Osapuolten yhdessä kehittämän uuden Aineiston ja Immateriaalioikeuksien omistusoikeus tulee yhteisesti tämän sopimuksen Osapuolille.

10.6 Tilaajalle myönnettävä käyttöoikeus

- 10.6.1 Ellei jäljempänä olevasta muuta johdu, Palveluntuottajan jäsenyritys myöntää edellä kohdissa 10.2-10.4 tarkoitettuun Aineistoon ja Aineiston Immateriaalioikeuksiin Tilaajalle peruuttamattoman, rajoittamattoman, itsenäisen, ei-eksklusiivisen ja rinnakkaisen oikeuden käyttää Aineistoa ja Aineiston Immateriaalioikeuksia Aineiston Käyttötarkoitusta varten. Selvyyden vuoksi todetaan, että myönnetyn käyttöoikeuden nojalla Tilaajalla on Aineiston Käyttötarkoitusta varten oikeus hyödyntää, muuttaa, käyttää muutetussa muodossa, edelleen kehittää, kopioida, jäljentää, siirtää sekä alilisenoida Aineistoa ja Aineistoa koskevia Immateriaalioikeuksia kolmannelle mukaan lukien päivittää niin sanottu natiivimalli, soveltuvaksi uusiin tiedosto- tai järjestelmäversioihin siinä laajuudessa kuin vilpittömässä mielessä katsotaan tarpeelliseksi Aineiston käyttötarkoitusta varten. Tilaajalle myönnetty käyttöoikeus oikeuttaa käyttämään Aineistoa ja Aineiston Immateriaalioikeuksia itsenäisesti tai kolmannen osapuolen toimesta siinä laajuudessa kuin Tilaaja katsoo tarpeelliseksi Aineiston Käyttötarkoitusta varten.
- 10.6.2 Tilaajan käyttöoikeus Palveluntuottajan jäsenyrityksen Aineistoon ja Aineiston Immateriaalioikeuksiin alkaa välittömästi tämän Kehitysvaiheen allianssisopimuksen tultua voimaan ja voimaantulon jälkeen luotuun Aineistoon ja Aineiston Immateriaalioikeuksiin välittömästi Palveluntuottajan jäsenyrityksen luotua Aineistoa ja saatua Aineistoa koskevia Immateriaalioikeuksia. Tilaajalla on oikeus käyttää Aineistoa ja Aineiston Immateriaalioikeuksia Kehitysvaiheen allianssisopimuksen voimassaoloaikana ja myös sen jälkeen.
- 10.6.3 Tilaajalle myönnetty käyttöoikeus sisältää oikeuden Kehitysvaiheen allianssisopimuksen päättyessä mistä syystä tahansa (A) joko itsenäisesti tai toisen palveluntuottajan toimesta jatkaa Aineiston Käyttötarkoituksen toteuttamista käyttämällä Aineistoa (mukaan lukien oikeus kopioida ja muokata Aineistoa) tässä Kehitysvaiheen allianssisopimuksessa kuvatulla tavalla, (B) siirtää tällaiset oikeudet kolmannelle osapuolelle Aineiston Käyttötarkoitusta varten, ja (C) saada Palveluntuottajan jäsenyritykseltä tukea Aineiston ja Aineiston Immateriaalioikeuksien käytössä siirtymäajan (enintään kuuden kuukauden ajaksi) Kehitysvaiheen allianssisopimuksen päättymisestä yhdessä sovitulla tavalla yhdessä sovittua kohtuullista korvausta vastaan Aineiston Käyttötarkoitusta varten.
- 10.6.4 Mikäli Tilaaja haluaa käyttää Aineistoa myös Hankkeen kohteena olevan alueen muuhun kehittämiseen Aineiston Käyttötarkoitusta vastaavalla tavalla, Palveluntuottajan jäsenyritys sitoutuu myöntämään Tilaajalle edellä kuvatut käyttöoikeudet Aineistoon kohtuullista korvausta vastaan (mikä korvaus ei voi missään olosuhteissa ylittää Palveluntuottajan jäsenyrityksen yleisesti käyttämiä hintoja tai hinnoitteluperusteita). Palveluntuottajan jäsenyritys ei vastaa Aineiston soveltuvuudesta ja toimivuudesta alueen muuhun kehittämiseen.
- 10.6.5 Jos Tilaaja tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella olennaisesti loukkaa tässä sopimuksessa sovittuja Palveluntuottajan jäsenyrityksen Aineiston Immateriaalioikeuksia, Palveluntuottajan jäsenyritys voi kieltäytyä jatkossa myöntämästä Tilaajalle uuteen Aineistoon ja Immateriaalioikeuksiin edellä tarkoitettua käyttöoikeutta.

10.7 Kolmansien osapuolten Aineisto ja Immateriaalioikeudet

- 10.7.1 Tämän sopimuksen Osapuolet sitoutuvat yhdessä toimimaan siten, että Osapuolet pyrkivät saamaan Hankkeessa tarvittavaan kolmansien osapuolten Aineistoon ja Immateriaalioikeuksiin sellaiset oikeudet, jotka ovat tässä Hankkeessa Hankkeen parhaaksi –periaatteen mukaiset. Tarvittaessa AJR päättää toimintavasta liittyen kolmansien osapuolten Aineistoon ja Immateriaalioikeuksiin.

10.8 Korvausvastuu

- 10.8.1 Immateriaalioikeuksia loukannut Osapuoli vastaa kaikista Aineistoon ja/tai Immateriaalioikeuksiin liittyvistä vahingoista ja korvauksista, joita muille Osapuolille aiheutuu tai muilta Osapuolilta vaaditaan (esimerkiksi muiden tahojen immateriaalioikeuksien rikkomisesta) loukanneen osapuolen menettelyn vuoksi.

11 Sopimuksen päättäminen

11.1 Keskeytys

- 11.1.1 Tilaaja voi missä vaiheessa tahansa ja mistä syystä tahansa ilmoittaa Palveluntuottajalle keskeyttävänsä hankkeen KAS-tehtävät. Tilaajan tulee tehdä ilmoitus kirjallisesti.
- 11.1.2 Jos Tilaaja keskeyttää KAS-tehtävät kohdan 11.1.1 mukaisesti, Tilaaja voi milloin tahansa määrätä Palveluntuottajan aloittamaan KAS-tehtävät uudelleen. Tilaajan tulee tehdä ilmoitus kirjallisesti.
- 11.1.3 Tilaajan ja Palveluntuottajan tulee yhdessä suunnitella ja toteuttaa hallitusti ja AJR:n päätösten mukaisesti edellä kohdissa 11.1.1 ja 11.1.2 tarkoitettuihin KAS-tehtävien keskeyttämiseen ja uudelleen aloittamiseen liittyvät järjestelyt mukaan lukien järjestelyjen aikataulu.
- 11.1.4 Jos Tilaaja ei ilmoita kirjallisesti kohdan 11.1.2 mukaisesta palveluiden tuottamisen jatkamisesta kolmen kuukauden sisällä keskeytyksestä siten, että työt myös käynnistetään uudelleen tämän ajan sisällä, Palveluntuottajan jäsenyrityksellä on mahdollisuus vetäytyä tästä sopimuksesta, jolloin sovelletaan kohtaa 11.2.5. Tilaaja ja Palveluntuottaja voivat sopia myös kolmea kuukautta pidemmästä ajasta koskien ilmoitusta palveluiden tuottamisen jatkamista.
- 11.1.5 Jos Tilaaja määrää meidät keskeyttämään kaikki tai osan hankkeen mukaisista töistä, meidän tulee toimia seuraavasti:
- 11.1.6 keskeyttää hankkeen työt kohdan 11.1.1 mukaisesti,
- d) aloittaa hankkeen työt uudelleen kohdan 11.1.2 mukaisesti, ja
 - e) tehdä keskeytyksen aikana parhaamme minimoidaksemme keskeytyksestä aiheutuvia lisäkustannuksia.
- 11.1.7 Jos hankkeen keskeyttäminen johtuu sellaisesta ulkopuolisesta syystä, joka ei miltään osin johdu Palveluntuottajasta, ja jota syytä Sopimusosapuolet eivät ole voineet tunnistaa ja ottaa huomioon, keskeytyksestä aiheutuvat vaikutukset Tilaajan tai Palveluntuottajan tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamiselle, aikataululle, kustannuksille, tavoitteille ja maksuille otetaan huomioon siinä laajuudessa kuin AJR päättää.

11.2 Vetäytyminen tai Palveluntuottajan jäsenyrityksen pois sulkeminen

- 11.2.1 Palveluntuottajan jäsenyritys voi milloin tahansa ja mistä syystä tahansa vetäytyä tästä sopimuksesta ilmoittamalla siitä Tilaajalle. Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee ilmoittaa vetäytymisestä kirjallisesti vähintään neljä viikkoa ennen sitä päivämäärää, jona vetäytyminen tulee voimaan.
- 11.2.2 Tilaaja voi milloin tahansa ja mistä tahansa syystä sulkea Palveluntuottajan jäsenyrityksen kirjallisesti pois osallistumasta jatkossa hankkeen KAS-tehtävien toimittamiseen. Tilaajan tulee tehdä ilmoitus poissulkemisesta kirjallisesti vähintään neljä viikkoa ennen sitä päivämäärää, jona pois-sulkeminen tulee voimaan.

- 11.2.3 Tilaajan ja Palveluntuottajan tulee yhdessä suunnitella ja toteuttaa hallitusti ja AJR:n päätösten mukaisesti edellä kohdassa 11.2.1 tarkoitettu Palveluntuottajan jäsenyrityksen vetäytyminen ja kohdassa 11.2.2 tarkoitettu Palveluntuottajan jäsenyrityksen pois sulkeminen ja niihin liittyvät järjestelyt mukaan lukien järjestelyjen aikataulu.
- 11.2.4 Jos Palveluntuottajan jäsenyritys vetäytyy kohdan 11.2.1 mukaisesti tai jos Palveluntuottajan jäsenyritys suljetaan pois kohdan 11.2.2 mukaisesti, Tilaaja voi päättää lopettaa tämän sopimuksen kohdan 11.3 mukaisesti.
- 11.2.5 Jos Palveluntuottajan jäsenyritys vetäytyy kohdan 11.2.1 mukaisesti tai jos Palveluntuottajan jäsenyritys suljetaan pois kohdan 11.2.2 mukaisesti, niin
- a) vetäytyvä/ pois suljettu Palveluntuottajan jäsenyritys ei ole enää AJR:n jäsen eikä se muutoinkaan osallistu Allianssiin tai KAS-tehtävien sopimusehtoihin,
 - b) AJR:ssä ei voida Palveluntuottajan jäsenyrityksen vetäytymisen tai pois sulkemisen voimaantulon jälkeen tehdä takautuvasti tai muutoin kyseisen Palveluntuottajan jäsenyrityksen etuihin, oikeuksiin tai vastuisiin liittyviä päätöksiä,
 - c) vetäytyvän tai pois suljetun Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee kaikin mahdollisin ja kohtuudella käytettävissä olevin keinoin minimoida häiriöt ja kustannukset, jotka aiheutuvat poissulkemisesta muille Osapuolille,
 - d) vetäytyvän tai pois suljetun Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee viipymättä, Tilaajan niin vaatiessa, siirtää Tilaajalle maksutta tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden toimeksiantamiseksi tekemänsä alihankintasopimukset,
 - e) vetäytyvän tai pois suljetun Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee viipymättä, Tilaajan niin vaatiessa, toimittaa Tilaajalle kaikki sen hallussa olevat KAS-palveluihin liittyvät asiakirjat ja tiedot (myös sähköisesti tallennetut tiedostot),
 - f) vetäytyvä tai pois suljettu Palveluntuottajan jäsenyritys ei saa myöhemmin ottaa tilausta tai toimeksiantoa toimittaa tai avustaa KAS-tehtävissä (suorasti tai epäsuorasti) ilman Tilaajan etukäteen antamaa kirjallista suostumusta, ja
 - g) Tilaaja voi (ilman kustannuksia) käyttää töitä, jonka vetäytynyt tai pois suljettu Palveluntuottajan jäsenyritys on suorittanut ja josta sille on korvattu tässä sopimuksessa tarkoitettut kustannukset ja muut maksut (sisältäen immateriaalioikeudet kohdan 10 mukaisesti).

11.3 Tilaajan suorittama irtisanominen

- 11.3.1 Riippumatta tämän sopimuksen muista ehdoista Tilaajalla on aina oikeus mistä syystä tahansa päättää tämä sopimus. Tällöin Tilaajan tulee toimittaa irtisanomisilmoitus Palveluntuottajalle kirjallisesti vähintään yksi kuukausi ennen sitä päivämäärää, jona sopimus päättyy (irtisanomisaika). Irtisanomisilmoituksessa Tilaajan tulee ilmoittaa myös se, kuinka KAS-tehtävien toimittaminen tullaan tämän sopimuksen mukaisesti päättämään. Irtisanomisilmoituksessa tulee ilmoittaa, että se on tehty kohdan 11.3.1 mukaisesti.

11.4 Osapuolten velvollisuudet irtisanomisen jälkeen

- 11.4.1 Irtisanomisilmoituksen vastaanottamisen jälkeen meidän tulee toimia seuraavasti:
- a) lopettaa hankkeen työt siten, että kohdan b ja kohdassa 11.4.2 esitetyt velvoitteet voidaan toteuttaa,
 - b) suorittaa sellaiset välttämättömät työt, että hankkeessa tehdyt työt eivät mene hukkaan ja että tehdyt työt voidaan luovuttaa seuraavalle Palveluntuottajalle.
- 11.4.2 Irtisanomisilmoituksen vastaanottamisen jälkeen Palveluntuottajan tulee:
- a) lopettaa KAS-tehtäviä koskevat työt siten, että kohtien b – f velvoitteet voidaan täyttää,
 - b) säilyttää huolellisesti ja palauttaa kaikki hallussaan oleva ja Tilaajalle kuuluva omaisuus,
 - c) Tilaajan niin vaatiessa viipymättä siirtää Tilaajalle tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden toimeksiantamiseksi tekemänsä alihankintasopimukset,

- d) Tilaajan niin vaatiessa viivytyksettä toimittaa Tilaajalle kaikki hallussaan olevat asiakirjat ja tiedot (myös sähköisesti tallennetut tiedostot), jotka liittyvät KAS palveluihin,
- e) suorittaa sellaiset välttämättömät työt, että KAS-vaiheessa tehty työ ei mene hukkaan ja että KAS-vaiheessa tehty työ on luovutettavissa Tilaajalle
- f) tulee kaikin mahdollisin ja kohtuudella käytettävissä olevin keinoin minimoida Tilaajalle aiheutuvia kustannuksia tämän kohdan 11.4.2 mukaisesti.

11.4.3 Tilaaja voi käyttää kaikkia Palveluntuottajan tekemiä ja sille korvattuja töitä mukaan lukien Immatériaalioikeudet kohdan 10 mukaisesti.

11.4.4 Jos Tilaaja irtisanoo tämän sopimuksen, Tilaaja voi saattaa KAS-tehtävät osittain tai kokonaan valmiiksi joko itse tai palkkaamiensa resurssien avulla.

11.5 Sopimuksen päättämiseen liittyvät maksut

11.5.1 Kohdan 11.1 mukaisessa keskeytyksessä, kohdan 11.1.4 mukaisessa vetäytymisessä, kohdan 11.2 mukaisessa poissulkemisessa ja vetäytymisessä tai kohdan 11.3 mukaisessa irtisanomisessa ja näihin tilanteisiin liittyvissä töissä Palveluntuottajalla on oikeus kohdan 7.2 mukaisiin maksuihin. Mikäli edellä tarkoitetuissa tilanteissa aiheutuu kustannuksia tai korvausvelvoitteita alihankinta-, vakuutus-, tai muiden Allianssin hyväksymien tai Tilaajan tätä hanketta varten vaatimien sopimusten siirtämisestä tai ennenaikaisesta päättämisestä, nämä kustannukset korvataan.

11.5.2 Omistusoikeus edellä tarkoitettujen sopimusten kohteena oleviin materiaaleihin ja laitteisiin siirtyy Tilaajalle siltä osin, kun edellä mainitut kustannukset on korvattu.

11.5.3 Mikäli kohdan 11.1 mukaisesta keskeytyksestä tai töiden uudelleen aloituksesta aiheutuu Palveluntuottajalle kustannuksia mukaan lukien odotuskustannukset, nämä ovat tämän sopimuksen mukaisia Korvattavia kustannuksia.

11.5.4 Palveluntuottajan tulee esittää irtisanomisen ja kaikkien töiden lopettamisen jälkeen Tilaajalle loppulasku, jossa on huomioitu edellä kohdassa 7.2 tarkoitetut maksut ja korvaukset sekä Tilaajan aikaisemmin tekemät suoritukset. Jos loppulaskun summa on negatiivinen, Palveluntuottajan tulee lähettää Tilaajalle hyvityslasku. Allianssin talousasiantuntijan tulee varmistaa laskun oikeellisuus.

11.6 Tilaajan oikeus jatkaa/saattaa valmiiksi hanke

11.6.1 Jos Tilaaja irtisanoo tämän sopimuksen kohdan 11.3 mukaisesti, Tilaaja voi saattaa hankkeen osittain tai kokonaan valmiiksi joko itse tai palkkaamiensa resurssien avulla. Tilaaja voi palkata resursseiksi myös kenet tahansa Palveluntuottajan jäsenyrityksistä.

12 Palveluntuottajan tahallinen tai törkeän huolimaton teko tai laiminlyönti taikka konkurssi

12.1 Tahallinen laiminlyönti ja AJR:n toiminta

12.1.1 Jos joku Palveluntuottajan jäsenyrityksistä syyllistyy tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella tämän sopimuksen tai sen liitteiden vastaiseen tekoon tai laiminlyöntiin, kuka tahansa Palveluntuottajan jäsenyritys voi tehdä tästä kirjallisen ilmoituksen AJR:lle. Ilmoituksessa tulee antaa tarkka kuvaus väitetystä laiminlyönnistä.

12.1.2 AJR:n tulee käsitellä ilmoitusta niin pian kuin mahdollista ja joka tapauksessa viimeistään seuraavassa kokouksessaan. AJR:n tulee pyrkiä ratkaisemaan teosta tai laiminlyönnistä aiheutunut tilanne. Jos AJR ei pysty ratkaisemaan ongelmatilannetta, Tilaaja voi käyttää kohdan 12.2 mukaisia oikeuksiaan.

- 12.1.3 Jos Palveluntuottajan jäsenyritys asetetaan konkurssiin, Palveluntuottajan jäsenyrityksen katsotaan laiminlyöneen tämän sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

12.2 Tilaajan oikeudet

- 12.2.1 Jos Palveluntuottajan jäsenyritys syyllistyy tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella tämän sopimuksen tai sen liitteen vastaiseen tekoon tai laiminlyöntiin tai jos Palveluntuottajan jäsenyritys on asetettu konkurssiin, Tilaajalla on oikeus kirjallisesti ilmoittaa Palveluntuottajalle, että Tilaaja tulee käyttämään oikeuksiaan kohdan 12.2.3 mukaisesti. Tilaajan tulee todeta ilmoituksessa, että se on tämän kohdan mukainen ja Tilaajan tulee antaa tarkka kuvaus ilmoituksen kohteena olevasta teosta tai laiminlyönnistä sekä siitä, mitä Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee tehdä korjataksaan tilanteen.
- 12.2.2 Tilaajalla ei ole edellä mainittua oikeutta, jos ongelma on saatu korjatuksi kohtien 12.1.1 ja 12.1.2 mukaisessa menettelyssä.
- 12.2.3 Jos tahalliseen tai törkeän huolimattomaan tekoon tai tahalliseen tai törkeän huolimattomaan laiminlyöntiin syyllistynyt Palveluntuottajan jäsenyritys ei 10 päivän kuluessa Tilaajan kirjallisen ilmoituksen saatuaan ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi, Tilaaja voi ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:
- a) määrätä kaikki hankkeen työt pysyvästi lopetettavaksi antamalla irtisanomisilmoituksen Palveluntuottajalle. Samalla Tilaajan tulee antaa yksityiskohtaiset ohjeet hankkeen töiden lopettamiseksi mukaan lukien työmaan saattamisesta turvallisiksi. Tilaajan tulee ilmoittaa myös, että se tulee toimimaan kohdan 12.3 mukaisesti; tai
 - b) yhdessä sopimusta noudattaneiden Palveluntuottajan jäsenyritysten kanssa yksimielisellä päätöksellä
 - i. sulkea tahalliseen tai törkeän huolimattomaan tekoon tai laiminlyöntiin syyllistynyt Palveluntuottajan jäsenyritys pois Allianssista. Poissulkemista koskevassa ilmoituksessa tulee todeta ilmoituksen olevan tämän kohdan mukainen ja että tilanteessa tullaan soveltamaan kohtia 12.5 ja 12.6.
 - ii. tehdä järjestelyt, joiden perusteella tahalliseen tai törkeän huolimattomaan tekoon tai laiminlyöntiin syyllistyneen Palveluntuottajan jäsenyrityksen työt jaetaan sopimusta noudattaneille Palveluntuottajien jäsenyrityksille.

12.3 Palveluntuottajan tahallisesta tai törkeän huolimattomasta teosta tai laiminlyönnistä seuranneen irtisanomisen aiheuttamat toimenpiteet

- 12.3.1 Vastaanotettuamme ilmoituksen Palveluntuottajan irtisanomisesta meidän tulee toimia seuraavasti:
- a) lopettaa hankkeen työt siten, että kohdissa b ja c sekä kohdassa 12.3.2 esitetyt velvoitteet voidaan toteuttaa,
 - b) ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin ihmisten ja omaisuuden suojelemiseksi;
 - c) suorittaa sellaiset välttämättömät työt, että hankkeessa tehdyt työt eivät mene hukkaan ja että tehdyt työt voidaan luovuttaa seuraavalle Palveluntuottajalle.
- 12.3.2 Palveluntuottajan tulee irtisanomisilmoituksen vastaanottamisen jälkeen toimia seuraavasti:
- a) huolellisesti säilyttää ja palauttaa Tilaajalle kaikki Kehitysvaiheessa laaditut suunnitelmat ja muut asiakirjat, rakennustyövälineet, materiaalit ja muu hallussaan oleva omaisuus, jonka Tilaaja omistaa;
 - b) lopettaa Kehitysvaiheen työt ja vetää työmaalta pois henkilöstö ja kalusto lukuun ottamatta kohdan 12.3.1 b ja c vaatimusten täyttämistä varten tarvittavaa henkilöstöä ja kalustoa.
 - c) Tilaajan niin vaatiessa viipymättä siirtää Tilaajalle tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden toimittamiseksi tekemänsä alihankintasopimukset.
 - d) kaikin mahdollisin kohtuudella käytettävissä olevin keinoin minimoida Tilaajalle aiheutuvia kustannuksia

12.4 Irtisanomiseen liittyvät oikeudet, maksut ja vastuut

12.4.1 Jos irtisanominen tapahtuu kohdan 12.2.3 mukaisesti, Palveluntuottajan jäsenryityksellä on oikeus korvauksiin ja maksuihin seuraavasti:

- a) KAS:n liitteenä 1 olevan kaupallisen mallin mukaiset korvaukset ja maksut
- b) arvonlisävero kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti
- c) korvaus, jonka Tilaaaja on velvollinen suorittamaan Palveluntuottajan jäsenryitykselle tämän sopimuksen perusteella.

12.5 Palveluntuottajan jäsenryityksen poissulkemisen seuraukset

12.5.1 Laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen poissulkemista koskevan ilmoituksen jälkeen:

- g) laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen ei katsota enää olevan osa AJR:ää tai muuten Allianssia. AJR:ssä ja Allianssissa ei voida Palveluntuottajan jäsenryityksen poissulkemisen jälkeen tehdä takautuvasti tai muutoin kyseisen Palveluntuottajan jäsenryityksen etuihin, oikeuksiin tai vastuisiin liittyviä päätöksiä.
- h) laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen tulee AJR:n niin vaatiessa heti korvauksetta siirtää Tilaaajalle tai muille Palveluntuottajan jäsenryityksille tämän sopimuksen mukaisten veloitteiden toimittamiseksi tekemänsä alihankintasopimukset.
- i) AJR:n niin vaatiessa viivytyksettä toimittaa Tilaaajalle kaikki hallussaan olevat asiakirjat ja tiedot (myös sähköisesti tallennetut tiedostot), jotka liittyvät hankkeeseen.
- j) laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen tulee AJR:n antamien määräysten mukaisesti poistaa kohtuullisessa ajassa työmaalta kaikki rakennusvälineet ja laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen muu omaisuus. Jos laiminlyönyt Palveluntuottajan jäsenryityks ei noudata edellä mainittua velvoitetta, sopimusta noudattaneet Palveluntuottajan jäsenryitykset voivat antaa laiminlyöneelle Palveluntuottajan jäsenryitykselle kirjallisen ilmoituksen, että nämä voivat poistaa ja/tai myydä rakennusvälineet ja laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen muun omaisuuden, ellei laiminlyönyt Palveluntuottajan jäsenryityks 10 päivän kuluessa ole poistanut näitä työmaalta.
- k) sopimusta noudattaneet Palveluntuottajan jäsenryitykset voivat ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin hankkeen töiden suorittamiseksi laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen puolesta.

12.6 Oikeudet, maksut ja vastuut palveluntuottajan poissulkemisen jälkeen

12.6.1 Tilaaajan tehtyä ilmoituksen laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen poissulkemisesta, sopimusta noudattaneiden Palveluntuottajan jäsenryitysten oikeudet kohdan 7.2.1 mukaisesti pysyvät muuttumattomina, ellei AJR (jossa laiminlyönyt Palveluntuottajan jäsenryityks ei ole enää mukana) muuta päättä.

12.6.2 Jos Tilaaaja tekee ilmoituksen laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen poissulkemisesta, laiminlyöneellä Palveluntuottajan jäsenryityksellä on oikeus korvauksiin ja maksuihin seuraavasti:

- a) kaupallisen mallin korvausten ja maksujen mukaisesti
- b) arvonlisävero kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti
- c) korvaus, jonka Tilaaaja on velvollinen suorittamaan Palveluntuottajan jäsenryitykselle tämän sopimuksen perusteella.

12.6.3 Riippumatta muista tämän sopimuksen ehdoista Tilaaajalla on oikeus saada laiminlyöneeltä Palveluntuottajan jäsenryitykseltä kaikki kustannukset, menetykset ja vahingot, jotka ovat aiheutuneet Tilaaajalle ja sopimusta noudattaneille Palveluntuottajien jäsenryityksille laiminlyöneen Palveluntuottajan jäsenryityksen tahallisesta tai törkeän huolimattomasta teosta tai laiminlyönnistä tai konkurssista.

- 12.6.4 Jos Tilaaja saa suorituksia takaisin laiminlyöneeltä Palveluntuottajan jäsenyrytykseltä kohdan 12.6.3 mukaan, tullaan nämä suoritukset ottamaan huomioon toteutuneissa kustannuksissa (TOT).
- 12.6.5 Riippumatta muista tämän sopimuksen ehdoista jokaisella sopimusta noudattaneella Palveluntuottajan jäsenyrytyksellä on oikeus saada korvaus sopimusta laiminlyöneeltä Palveluntuottajan jäsenyrytykseltä kaikista kustannuksista, menetyksistä ja vahingoista, jotka johtuvat laiminlyönteeseen Palveluntuottajan jäsenyrytyksen tahallisesta tai törkeään huolimattomasta teosta tai laiminlyönnistä tai konkurssista.

13 Tilaajan tahallinen tai törkeään huolimaton teko tai laiminlyönti

13.1 Ilmoitus Tilaajan laiminlyönnistä

- 13.1.1 Jos Tilaaja syyllistyy tahalliseen tai törkeään huolimattomaan tekoon tai laiminlyöntiin, kuka tahansa Palveluntuottajan jäsenyrytykselle voi antaa kirjallisen ilmoituksen Tilaajalle ja kaikille muille Palveluntuottajan jäsenyrytyksille siitä, että se tulee käyttämään oikeuksiaan kohdan 13.1.2. mukaisesti, ellei laiminlyöntiä ole korjattu 10 päivän kuluessa.
- 13.1.2 Jos Tilaaja ei 10 päivän kuluessa kohdan 13.1.1 mukaisen ilmoituksen vastaanottamisesta ole korjannut tahallista tai törkeään huolimattomaa tekoa tai laiminlyöntiään, Palveluntuottajan jäsenyrytykselle voi milloin tahansa käyttää kaikkia tai joitakin seuraavista oikeuksista:
- a) kokonaan tai osaksi keskeyttää hankkeen työt mukaan lukien työväliläisten poistamisen työmaalta siihen asti, kun tahallinen tai törkeään huolimaton teko tai laiminlyönti on korjattu, ja
 - b) Palveluntuottajan jäsenyrytyksellä on oikeus saada Tilaajalta täysimääräinen korvaus kaikista kustannuksista, menetyksistä ja vahingoista, jotka ovat aiheutuneet Palveluntuottajan jäsenyrytykselle Tilaajan tahallisesta tai törkeään huolimattomasta teosta tai laiminlyönnistä.

13.2 Vetäytyminen ja vapautuminen sopimuksesta

- 13.2.1 Jos Tilaaja ei ole 10 päivän kuluessa laiminlyöntiään koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta korjannut tekoa tai laiminlyöntiään, Palveluntuottajan jäsenyrytykselle voi tehdä kirjallisen ilmoituksen Tilaajalle ja muille Palveluntuottajan jäsenyrytyksille siitä, että se tulee vetäytymään Allianssista ja tästä sopimuksesta. Tämän jälkeen vetäytynyt Palveluntuottajan jäsenyrytykselle on vapautettu velvollisuuksistaan hankkeen töiden suorittamisesta.

13.3 Vetäytymisen seuraamukset

- 13.3.1 Palveluntuottajan jäsenyrytyksen tehtyä vetäytymisilmoituksensa jäljellä olevat osapuolet voivat tehdä järjestelyjä vetäytyneelle osapuolelle kuuluneiden töiden suorittamisesta.
- 13.3.2 Vetäytyneen Palveluntuottajan jäsenyrytyksen vetäytymisilmoituksen jälkeen toimitaan seuraavasti:
- a) Vetäytynyt Palveluntuottajan jäsenyrytykselle ei ole enää AJR:n jäsen eikä tämä taho muutoinkaan osallistu Allianssin toimintaan. AJR:ssä ja Allianssissa ei voida Palveluntuottajan jäsenyrytyksen vetäytymisen jälkeen tehdä takautuvasti tai muutoin kyseisen Palveluntuottajan jäsenyrytyksen etuihin, oikeuksiin tai vastuisiin liittyviä päätöksiä.
 - b) Vetäytyneen Palveluntuottajan jäsenyrytyksen tulee heti AJR:n niin vaatiessa siirtää Tilaajalle tai jollekin muulle Palveluntuottajan jäsenyrytykselle ilman maksua oikeudet, joita vetäytyneellä Palveluntuottajan jäsenyrytyksellä on tätä hanketta koskien ulkopuolisten toimittajien kanssa.
 - c) Tilaajan niin vaatiessa viivytystä toimittaa Tilaajalle kaikki hallussaan olevat asiakirjat ja tiedot (myös sähköisesti tallennetut tiedostot), jotka ovat tarpeellisia hankkeen töiden suorittamiseen.

- d) Vetäytyneen Palveluntuottajan jäsenyrityksen tulee Tilaajan niin määrätessä poistaa työmaalta kaikki työvälineet ja muu Palveluntuottajan jäsenyritykselle kuuluva omaisuus, jonka vetäytynyt Palveluntuottajan jäsenyritys on toimittanut.

13.4 Oikeudet, maksut ja vastuut Palveluntuottajan vetäytymisen jälkeen

- 13.4.1 Kun vetäytynyt Palveluntuottajan jäsenyritys on tehnyt vetäytymisilmoituksen, sillä on oikeus korvauksiin ja maksuihin Tilaajalta seuraavasti:
 - a) kaupallisen mallin mukaiset korvaukset ja maksut mukaan lukien Palkkio
 - b) arvonnäkövero kulloinkin voimassa olevien säännösten mukaisesti
 - c) korvaus, jonka Tilaaja on velvollinen suorittamaan Palveluntuottajan jäsenyritykselle tämän sopimuksen perusteella

14 Tilaajavastuulain velvoitteet ja rakentamiseen liittyvä tiedonantovelvollisuus

- 14.1.1 Tilaaja tarkastaa Palveluntuottajan jäsenyritykseltä tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006, "tilaajavastuulaki") tarkoitetut tiedot ennen sopimuksen tekemistä sekä tämän jälkeen Helsingin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti.
- 14.1.2 Allianssin Osapuolet tarkastavat vastaavat tiedot kaikilta alihankkijoilta ja muilta ulkopuolisilta sopimuskumppaneilta, joiden kanssa tehtäviin sopimuksiin tulee sovellettavaksi tilaajavastuulaki, ennen hankintasopimuksen tekemistä sekä tämän jälkeen Tilaajavastuu.fi –portaalin Valvoja-palvelusta Allianssin Kehitysvaiheessa laadittavan hankintasuunnitelman mukaisesti.
- 14.1.3 Tietojen tarkastamisen yhteydessä vieraskieliset todistukset ja selvitykset tulee toimittaa sekä alkuperäiskielisinä että suomenkielille käännettyinä. Käännösten tulee olla virallisen kielenkääntäjän laatimia ja ulkomaisten viranomaisten antamien todistusten asianmukaisesti legalisoituja.
- 14.1.4 Edellä olevat ehdot sisällytetään kaikkiin niihin hankkeessa tehtäviin sopimuksiin, joihin tilaajavastuulaki tulee sovellettavaksi.
- 14.1.5 Päätoteuttajan [ja muun urakoitsijan (mikäli allianssiin kuuluu Päätoteuttajana toimivan urakoitsijan lisäksi muu urakoitsija)] tulee ilmoittaa verottajalle yhteisen rakennustyömaan tiedot siten kuin verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta 363/2013 ja työturvallisuuslain muuttamisesta 364/2013 on säädetty (päätoteuttajan ilmoitusvelvollisuus). Mikäli Päätoteuttaja [ja muu urakoitsija] toimii aliurakoissa myös tilaajana, tulee Päätoteuttajan [ja muun urakoitsijan] noudattaa em. säädösten velvoitteita tilaajan ilmoitusvelvollisuudesta.

15 Luottamuksellisuus

- 15.1.1 Me sitoudumme pitämään luottamuksellisina kaikki tämän sopimuksen kautta saamamme tiedot, jotka voivat sisältää Osapuolten liike- ja ammattisalaisuuksia. Luottamuksellisuus ei koske seuraavia poikkeuksia:
 - a) tietoja, jotka ovat julkisessa tiedossa tai jotka olisi voitu saada laillisesti tietoon, vaikka Osapuoli ei olisi Osallisena tässä sopimuksessa,
 - b) tietoja, jotka olivat Osapuolen hallussa jo ennen kuin toinen tämän sopimuksen Osapuoli luovutti saman tiedon,
 - c) tietoja, joiden ilmaisemiseen tai luovuttamiseen muut osapuolet ovat etukäteen antaneet kirjallisen suostumuksen,

- d) tietoja, jotka Osapuoli joutuu ilmaisemaan tai luovuttamaan häntä velvoittavan lainsäädännön tai viranomaisen antaman määräyksen tai päätöksen nojalla.
- 15.1.2 Me sitoudumme kaikin tavoin varmistamaan, että meidän työntekijämme, alihankkijamme ja muut edustajamme mukaan lukien Allianssin talousasiantuntija tulevat noudattamaan kohdan 15.1.1 luottamuksellisuutta koskevia ehtoja. Me tulemme varmistamaan, että luottamuksellista tietoa käsittelevät henkilöt allekirjoittavat salassapitosopimuksen, mikäli joku tämän sopimuksen Osapuoli sitä vaatii.
- 15.1.3 Antaessamme hankkeesta tietoa julkisuuteen toimimme Allianssin johtamisjärjestelmän viestintää koskevien menettelytapojen mukaisesti. Varmistamme, että myös meidän työntekijämme, alihankkijamme ja muut edustajamme toimivat edellä olevan mukaisesti.

16 Erimielisyyksien ratkaiseminen

16.1 Erimielisyyksien ratkaisemisen menettelytapa

- 16.1.1 Olemme sitoutuneet välttämään riitoja sovittelemalla kaikki erimielisyydet hyvässä hengessä tämän sopimuksen kohdan 1.2 mukaisesti.
- 16.1.2 Meidän täytyy välittömästi erimielisyyden ilmetessä ilmoittaa siitä toisillemme, ja jos erimielisyyttä ei saada ratkaistua 7 päivän sisällä ilmoituksesta, meidän tulee siirtää se AJR:n ratkaistavaksi. Tämän jälkeen:
 - a) AJR:n pitää ratkaista erimielisyys Hankkeen parhaaksi -periaatteella ja AJR:n tulee päästä erimielisyydestä yksimieliseen päätökseen.
 - b) AJR voi päättää mitä tahansa toimenpiteitä, jotka se katsoo tarpeelliseksi yksimieliseen päätökseen pääsemiseksi mukaan lukien sovittelijan tai konsultin palkkaaminen.
 - c) AJR:n tulee tehdä päätös kaikista erimielisyyksistä, jotka toimitetaan sen käsiteltäväksi, ja sen tulee antaa tieto päätöksestä jokaiselle osapuolelle kirjallisesti 30 päivän sisällä erimielisyyden ilmaantumisesta.
 - d) AJR:n päätös on lopullinen ja se sitoo kaikkia Osapuolia.

16.2 Oikeuskeinojen käyttö

- 16.2.1 Riippumatta siitä, mitä erimielisyyksien ratkaisemisesta todetaan kohdassa 16.1, jokainen Osapuoli on velvollinen korvaamaan kaikille muille Osapuolille kaikki kustannukset, menetykset ja vahingot, jotka hän törkeällä huolimattomuudellaan tai tahallisuudellaan aiheuttaa muille Osapuolille.
- 16.2.2 Meillä ei ole missään muussa kuin tässä kohdassa tai kohdassa 17 tarkoitetussa tapauksessa oikeutta saattaa tätä sopimusta koskevaa asiaa välimiesmenettelyssä tai tuomioistuimessa ratkaistavaksi.
- 16.2.3 Jos asia joudutaan tässä kohdassa tai kohdassa 17 tarkoitetussa tapauksessa saattamaan ulkopuolisen riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi, asia ratkaistaan lopullisesti kolmijäsenisessä välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti. Välimiesmenettely käydään Helsingissä suomen kielellä. Selvyyden vuoksi todetaan, että Osapuolet eivät voi saattaa tätä sopimusta koskevaa asiaa käsiteltäväksi yleiseen tuomioistuimeen.

17 Vahingonkorvaus

- 17.1.1 Riippumatta tämän sopimuksen muista ehdoista osapuolella on erillinen ja itsenäinen oikeus vaatia toiselta osapuolelta vahingonkorvausta, jos vahinko on aiheutettu tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella. Osapuolella on erillinen ja itsenäinen oikeus vaatia toiselta osapuolelta vahingonkorvausta myös silloin, jos vahinko on aiheutettu immateriaalioikeuksien loukkauksella tai vakuutusten hankkimisen/suojeluohjeiden laiminlyönnillä.
- 17.1.2 Tässä sopimuskohdassa ja kohdassa 16.2.1 tarkoitetusta vahingonkorvausvastuusta osapuolet ovat vapaita eikä vaatimuksia voida enää esittää, kun on kulunut 10 vuotta tämän sopimuksen kohdan 20.5 mukaisesta päättymisestä.

18 Ylivoimainen este

18.1 Ylivoimaista estettä tarkoittavat tapahtumat

A) sellainen poikkeuksellinen olosuhde, jota tarkoitetaan puolustustila- tai valmiuslaissa tai siihen verrattava seikka, joka aiheuttaa Palveluntuottajalle huomattavia vaikeuksia saada työntekijöitä tai rakennusaineita, -tarvikkeita ja rakenneosia, tai joka muutoin olennaisesti estää sopimusvelvoitteiden suorittamisen

B) Palveluntuottajan, Aliallianssikumppanin, näiden alihankkijan taikka edellä mainittuun alenevassa sopimussuhteessa olevien tahojen suoritusta estävä lakko tai saarto tai työnantajajärjestöjen hyväksymä tai päättämä työsulku tai muu niihin verrattava suoritusta olennaisesti estävä työtaistelutoimenpide. Sellaista lakkoa tai saartoa, joka on aiheutunut siitä, että Palveluntuottaja, Aliallianssikumppani tai alihankkija on jättänyt täyttämättä työntekijöilleen, näiden järjestöille tai työnantajaliitoille sopimukseen tai lakiin perustuvan velvollisuutensa, ei ole pidettävä ylivoimaiseksi esteenä

C) luonnonkatastrofit (joihin ei kuitenkaan lueta poikkeuksellisiakaan sääolosuhteita)

D) sopimusvelvoitteita olennaisesti estävä radioaktiivinen laskeuma tai kemiallinen tai biologinen saastuminen, joka johtuu sellaisesta ulkopuolisesta tekijästä, joka ei johdu Palveluntuottajasta, Aliallianssikumppanista, alihankkijasta tai näiden työntekijöistä, tai johon Palveluntuottaja ei pysty vaikuttamaan.

18.2 Ylivoimaisten esteiden vaikutukset

- 18.2.1 Ylivoimaisesta esteestä aiheutuvat vaikutukset Tilaajan tai Palveluntuottajan tämän sopimuksen mukaisten tehtävien suorittamiselle, aikataululle, kustannuksille, tavoitteille ja maksuille otetaan huomioon siinä laajuudessa kuin AJR päättää. Palveluntuottajalla on oikeus purkaa sopimus, mikäli sopimusvelvoitteiden suorittaminen estyy tai keskeytyy yli kuuden kuukauden ajaksi ylivoimaisen esteen vuoksi.

19 Sopimuksen päättämistä, poissulkemista ja vetäytymistä koskevat ilmoitukset

- 19.1.1 Kaikki kohdissa 11, 12 ja 13 tarkoitettuihin sopimuksen päättämiseen, poissulkemiseen tai vetäytymiseen liittyvät ilmoitukset tulee tehdä kirjallisesti. Ilmoitus katsotaan suoritetuksi sinä päivänä, jona ilmoitus on todistettavasti annettu tiedoksi. Kulloinenkin kohdissa 11, 12 ja 13 tarkoitettu määräaika alkaa kulua seuraavasta päivästä.

20 Muut ehdot

20.1 Oikeuksien ja velvollisuuksien siirtäminen

- 20.1.1 Me emme saa siirtää tähän sopimukseen perustuvia oikeuksiamme ja velvollisuuksiamme ilman muiden osapuolten hyväksyntää.

20.2 Sopimuksen määräävyys ja asiakirjojen pätevyysjärjestys

- 20.2.1 Tämä sopimus liitteineen sisältää kaikki oikeudet ja velvoitteet, joihin olemme sitoutuneet KAS-tehtävien tuottamisessa. Osapuolet tiedostavat, että tämän sopimuksen liitteet ovat olennainen osa tätä sopimusta.
- 20.2.2 Tämän sopimuksen ehtoja voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisesti AJR:n yksimielisellä päätöksellä.
- 20.2.3 Tämän sopimuksen ehdot muodostavat yksinomaiset ehdot Tilaajan ja Palveluntuottajan välisessä sopimussuhteessa. Tämän sopimuksen ehtoja eivät ole Konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot (KSE 2013) ja Rakennusurakan yleiset sopimusehdot (YSE 1998) eikä niitä sovelleta tämän sopimuksen tulkinnassa.
- 20.2.4 KAS-tehtäviä suoritettaessa Osapuolet noudattavat tätä sopimusta ja sen liitteitä seuraavassa pätevyysjärjestyksessä:
- a) Kehitysvaiheen allianssisopimus
 - b) Kehitysvaiheen kaupallinen malli
 - c) Korvattavat kustannukset
 - d) Kehitysvaiheen kompensatiomalli-liite
 - e) Allianssin johtamisjärjestelmä
 - f) Allianssin vakuutusstrategia
 - g) Kehitysvaiheen projektisuunnitelma
 - h) Laskutusohje

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan siten, että yhdessäkin asiakirjassa annettu määräys katsotaan päteväksi, vaikka se puuttuisi muista sopimusasiakirjoista, jos kyseinen määräys ei ole ristiriidassa ylemmän asteisen sopimusasiakirjan sisällön kanssa.

20.3 Viittaukset lainsäädäntöön

- 20.3.1 Viittaukset lakiin tai lainkohtaan pitävät sisällään myös lainmuutokset ja säännökset, jotka tulevat viitatus lain tai lainkohdan tilalle.

20.4 Allianssin asema

- 20.4.1 Allianssi ei ole oikeushenkilö.
- 20.4.2 Kukaan meistä ei saa neuvotella velvoitteista toisen puolesta tai muuten toimia toisen edustajana.
- 20.4.3 Osapuolen työntekijät, ulkopuoliset toimittajat ja muut edustajat eivät ole toisen Osapuolen työntekijöitä, ulkopuolisia toimittajia eivätkä edustajia.

20.5 Sopimuksen kesto ja voimaantulo

20.5.1 Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Sopimus päättyy, kun teemme Toteutusvaiheen allianssisopimuksen. Jos Toteutusvaiheen allianssisopimusta ei tehdä, tämä sopimus päättyy, kun KAS-tehtävät on suoritettu ja Tilaaaja on vastaanottanut sopimuksenmukaisesti suoritettut KAS-tehtävät. Jos Palveluntuottaja vetäytyy sopimuksesta kohdan 11.1.4, 11.2.1 tai kohdan 13.2.1 mukaisesti tai jos Tilaaaja sulkee Palveluntuottajan sopimuksesta kohdan 11.2.2 tai 12.2.3 b mukaisesti taikka jos Tilaaaja irtisanoo tämän sopimuksen kohdan 11.3 tai 12.2.3 a mukaisesti, sopimus päättyy mainituissa kohdissa ilmoitetun määräajan jälkeen.

20.6 Sovellettava laki

20.6.1 Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

21 Sopimuksen ja sen liitteiden julkisuus

21.1.1 Tähän sopimukseen ja sen liitteisiin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999, julkisuuslaki). Siltä osin kuin tähän sopimukseen ja sen liitteisiin sisältyy julkisuuslaissa tarkoitettuja liike- ja ammattisalaisuuksia, nämä tiedot ovat salassa pidettäviä. Muilta osin sopimus on julkinen asiakirja.

21.1.2 Selvyyden vuoksi todetaan, että kaupallisessa mallissa kohdassa 1.4 mainitut perustamisauditoinneissa laaditut Allianssin talousasiantuntijan raportit eivät ole julkisia asiakirjoja, vaan ne ovat lain (Julkisuuslaki 24 § 1 momentti 20 kohta) nojalla salassa pidettäviä asiakirjoja.

22 Muun lainsäädännön, päätösten ja määräysten huomioiminen

22.1.1 Tämä sopimus ei vaikuta niihin oikeuksiin, velvoitteisiin ja vastuisiin, joita Osapuolille on asetettu lainsäädännössä, viranomaisten tai tuomioistuinten päätöksissä taikka viranomaisten määräyksissä ja ohjeissa tai julkisesti listattua yhtiötä koskevissa säännöissä ja ohjeissa.

23 Sopimuksen hyväksyminen

23.1.1 Tämä sopimus hyväksytään ja tulee voimaan, kun kaikki osapuolet ovat sen allekirjoituksillaan vahvistaneet.

Helsingissä, 13.10.2016

N.N.
Tilakeskus, kiinteistövirasto
Helsingin kaupunki

N.N.
Tilakeskus, kiinteistövirasto
Helsingin kaupunki

N.N.
NCC Suomi Oy

N.N.
Optiplan Oy

LIITTEET:

1. Kehitysvaiheen kaupallinen malli (täydennetään KAS-vaiheen aikana)
2. Korvattavat kustannukset
3. Kehitysvaiheen kompensatiomalli (täydennetään KAS-vaiheen aikana)
4. Allianssin johtamisjärjestelmä
5. Allianssin vakuutusstrategia (laaditaan KAS-vaiheen aikana)
6. Kehitysvaiheen projektisuunnitelma (laaditaan xx.11.2016 mennessä)
7. Allianssin laskutusohje